

□□ WARSZAWA KRAKÓW POZNAŃ □□

POZNANKIEM MARIJ

NR 8

ROK XV

MIESIĘCZNIK SODALICJI MARIJAŃSKICH
UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH W POLSCE.

ADRES RED. I ADMINISTR.

KS. JÓZEF WINKOWSKI

ZAKOPANE X MAŁOPOLSKA X ŁUKASZÓWKA.

Warunki prenumeraty na r. szk. 1934/5:

Całorocznie (9 numerów — październik — czerwiec) z przesyłką poczt.:

Dla sod.-uczniów i młodzieży wszelkiej kategorii w prenumeracie zbiorowej miesięcznie 1'80 zł. — dla osób starszych w Polsce 2'70 zł. — Dla wszystkich zagranicą 4'50 zł.

Pojedynczy numer z przesyłką pocztową:

Dla sod.-uczniów i młodzieży wszelkiej kategorii w Polsce 25 gr. — Dla wszystkich osób starszych w Polsce: 30 gr — Dla wszystkich zagranicą: 50 gr.

Nr. konta P. K. O. 406.680.

TREŚĆ NUMERU:

	str.
Miesiąc Marji — S. Kończal	169
Modlitwa W. Gocio	170
Sodalis w maju — B. Banaszak	171
O wyższą wartość naszych sodalicyj — VI., c. d. — Ks. J. Winkowski	172
Wysoki dostojnik państwowy — sodalis o S. M. uczn.	173
Nasza dyskusja o ideologii młodzieży — III. Potrzeba nam solidnego wykształcenia relig. — B. Krassowski	174
Czy umiesz się uczyć — c. d. X. J. W.	175
Kościół katolicki ratuje polskość emigracji...	177
Mirra i złoto — opowiesć sodal. c. d. — Digamma	177
Z życia naszych sodalicyj — Krotoszyn I — Lwów IV	180
Władomości katolickie — z Polski — ze świata	182
Na naszej śnieżniczkiej Kolonji — dokończ.	183
Co mi potem pisali „śnieżniczcy ludzie”	184
„Złota księga” Kolonji	184
Otwieramy VI Kolonję w lecie 1935	185
Z ntwy misyjnej — J. Rylewicz	186
Nowe książki — (Gordziatkowski — Tarnowski — Podoska)	188

CZĘŚĆ URZĘDOWA i ORGANIZACYJNA:

Komunikat Prezydium Nr 56	188
Rekolekcje sodalisów maturzystów w r. 1935	189
Komunikat o jazdach diecezj. w r. 1935	189
O1 Wydawnictwa	189
Nasze sprawozdania (Chrzanów — Grodzisk Poznań. — Katowice I. — Krotoszyn I — Ostrzeszów Wlkp — Suwałki — Tomaszów Lubel — Toruń I.)	190
Nekrologja	192
Podziękowanie	192
Marjański Kalendarzyk sodalicyjny	192
VIII Wykaz wkładek	na okładce

VIII. WYKAZ WKŁADEK ZWIĄZKOWYCH

(za czas od 17 marca do 16 kwietnia 1935).

Wkładki XX. Moderatorów (według uchwały Konferencji XX. Moderatorów w Wilnie): X Hanelt Bydgoszcz IV 4, X. Sobalkowski Kielce IV 4, X. Krasa Końskie 4, X. Chojnacki Nakło 3, X. Rabczak Sanok 4, X. Pogorzelski Sionim II 4, X. Gunia Tarnobrzeg 4, X. Michalkiewicz Wągrowiec 4.

Wkładki sodalicyj związkowych (po 4 grosze od każdego członka miesięcznie, podano w groszach: Atekanów 672, Biata Małop. I 100, Bielsko 300, Bochnia 240, Brodnica 240, Brzozów 360, Chełmża 664 Chojnice 248, Chrzanów 400, Cieszyń 240, Częstochowa II 1800, Dębica 330, Gdańsk 120, Gniezno 304, Gorlice 132, Gostyń 216, Jasio 200, Jaworów 210, Kępno 160, Kielce IV 1560, Kościan 940, Kraków II 472, V 520 VI 696 VII 384, IX 168, X 300, XII 100, Krosno I 208, Leszno II 108, Lwów IV 720, IX 240, Łañcut 800, Łask 304, Łomża I 200, Ostrzeszów 85, Pelplin 176, Poznań I 352, II 300, IV 596, VII 160, VIII 250, Pułtusk 144, Rawicz 44, Rogoźno II 224, Ruda Śl. 300, Rzeszów I 140, Sandomierz 384, Sanok 336, Siedlce II 232, Sionim II 1000, Sokół w Podl. 80, Stryj II 252, Szamotuły 152, Świecie 126, Tarnów I 180, II 340, IV 624, Toruń II 72, Warszawa VII 344, VIII 132, Wągrowiec 100, Wejherowo I 304, Wilejka 400, Wilno VII 100, Zakopane 168, Żnin 464. Razem sodalicyj 67.

SYLWESTER KOŃCZAL S. M.

kl. VII. gimn. Ostrzeszów.

Miesiąc Marji.

Po okresie zimowym, w którym cała przyroda odpoczywa, nastąpiła miła wiosna. Cała natura odżyła. Ziemia przybiera znowu swą szatę zieloną, a słońce objawia się nam w całej okazałości. Wszędy nowe i młode życie! Wszystko zda się śmiać ku człowiekowi, śpiew słowika w gaju i skowronków, gdzieś pod niebem w powietrzu budzi radość wokoło. Wszystko śpiewa hymn pochwalny dla Stwórcy i na cześć Niepokalanej Matki Syna Bożego. Z tą radością w przyrodzie jakoś dziwnie harmonizuje się dusza ludzka. To też nic dziwnego, że ludzkość przepojona głęboką czcią i miłością ku Marji poświęca maj, ten najpiękniejszy ze wszystkich miesięcy na Jej wyłączną chwałę.

Jakże piękne, miłe i nastrojowe są te majowe nabożeństwa. Lud rozmodlony i wpatrzony w postać Matki Bożej po wszystkich kościołach i kaplicach śpiewa litanję do Niej, a potem ze skupieniem słucha pięknych nauk i czytanek z ust kapłana. A cóż dziwnego, że my Polacy szczególny hołd oddajemy Marji, gdy Ona nasz naród szczególnie umiłowała, dając tego tyle dowodów przez liczne cuda w najcięższych chwilach naszej Ojczyzny...

W nabożeństwach majowych uczestniczymy i my sodalisi szczególnie uroczyste, dając tem wyraz naszej najgłębszej czci dla Marji. Z naszych młodych i zapalnych serc niech płyną serdeczne modły do Niej o dalszą czułą i troskliwą opiekę nad nami.

Z ust i serc naszych pieśń niech bije w niebo, aż do Jej stóp:

Królowej Anielskiej śpiewajmy,

Różami wwieńczmy Jej skroń...

A oto Marja patrząc na nas, uśmiecha się, błogosławi i rozmodloną brać sodalicyjną pokazuje Jezusowi, wyjednuje nam zdroje łask i błogosławieństw. Miłość naszą ku Niej okazemy jeszcze serdeczniej, jeśli w tym maju przyjmujemy do serc swych codziennie Jezusa.

My z *pod znaku Marji rycerski huf* składamy Jej w ofierze nasze serca i przyrzekamy, że ani na chwilę nie opuścimy swej Opiekunki, ale żywiąc tę niezłomną wiarę, że przez Nią zbliżamy się do Jezusa, stoimy i stać będziemy wiernie przy zasadach naszej świętej wiary i te zasady nieść będziemy w życie. Tym ideowym, zbiorowym czynem, okazemy, że tylko Marja jest naszą pociechą, naszą Orędowniczką, że Ona nas młodych nie zawiedzie.

Ufni w Jej pomoc, staniemy w zawody z wszelkiem złem, brudem i fałszem, siejąc wszędzie radość i zapał, gotowi wszystko, co posiadamy poświęcić, by tylko Ona — Pani nasza czczona była i uwielbiona w Polsce całej. Te cele wskazuje nam nasz hymn sodalicyjny, w którym pragnąc zapewnić sobie pomoc Marji prosimy i błagamy usilnie:

*O Bogarodzico-Dziewico!
Tchnij siłę w marjański ten zew!
Z otwartą stajemy przyłbicą
I serca Ci niestem i krew...*

WŁADYSŁAW GOCIO S. M.

Kraków, Uniw. Jag

Modlitwa...

*Z głową pochyloną
Przed Twoim, Marjo, obrazem
Kłęczę nieruchomo...!
Drgającym wyrazem
Moje troski Ci liczę —
Wszystkie łyzy i smutki..
Skarżę się, że losy
Oстрыm chłostają mię biczem —
Targają za włosy,
Jak wichry..*

*I wołam pobudki
I płomienia błagam
Na wszystko co liche..!
Niech serce ogniem czuje,
Kiedy mróz się wzmoga
I pierś niechaj zdrowo
Faluje,
A dzwoni stalowo!..
Niech zcichną pioruny
I niechaj zbledną
Błyskawicowe tony —
Pogodę niech mam powszednią..*

*Ostatnie żale już ciskam
W niezmaconej ciszy...*

*Marja tutaj jest blisko
I wszystkie jęki słyszy,..*

* * * * *

*Z głową pochyloną
Kłęczę
Nieruchomo
I tży ostatnie rzucam na rozsmianą tęczę...*

BOGDAN BANASZAK S. M.

kl. V gimn. Trzemeszno

Sodalis w maju

Przeżywamy obecnie miesiąc maj, poświęcony szczególniejszej czci Matki Boskiej. W tym miesiącu niechaj każdy sodalis przyczyni się przez jakikolwiek dobry uczynek do podniesienia kultu Najśw. Marji P. przynajmniej w swem własnem otoczeniu. Niechaj do jego domu, w tym miesiącu ma szczególnie przystęp pobożna lektura, czasopisma, miesięczniki mające na celu rozszerzanie czci Najśw. Marji P. wśród ogółu ludności. Czytelnie szkolne lub biblioteki sodalicyjne dostarczą tu obfitego materiału, a przecież naszym obowiązkiem jest szczególnie znajomość rzeczy religijnych, maryjnych. „Pod znakiem Marji“ to pismo trudniejsze wprawdzie, ale i ono mogłoby być znane również więcej wśród niesodalisów. Staraniem sodalisa powinien w domu znajdować się ołtarzyk domowy, ozdobiony kwieciami, przy którym cała rodzina winna odmawiać modlitwy ranne i wieczorne, jakoteż nucić pieśni maryjne. Dobrze i chwalebnie postąpi każdy sodalis, jeżeli wolne chwile poświęci pouczeniu rodzeństwa o znaczeniu i potrzebie kultu Królowej Patryarchów i Męczenników. Całe rodzeństwo z sodalisem, członkiem rodziny powinno codziennie kroczyć na majowe nabożeństwo.

Wszystko to jest dla każdego najbardziej dostępne, aktualne i łatwe do zrealizowania. Praca w tym kierunku na terenie szkoły, w towarzystwie, będzie wymagała większego poświęcenia, większego nakładu pracy, otrockości i przede wszystkim odwagi cywilnej.

Staraniem sodalisa lub sodalisów na terenie szkoły powinny być wygłaszane odczyty, pogadanki, referaty opracowane przez nich i wygłaszane w gronie kolegów niesodalisów, które miałyby na celu rozbudzić w nich chęć do większej gorliwości religijnej. Większość sodalisów w klasie powinna spowodować odmawianie antyfony Marjańskiej przed i po lekcjach. Najwięcej, uważam, podziałałby na kolegów dobry przykład, dlatego zachęcam, ażeby tego właśnie użyć środka, który niebawem okaże się najskuteczniejszym.

Nie zapomnijmy jednak i o naszym życiu ściśle sodalicjnym.

Czy i tu nie nadarza się okazja do wprowadzenia nowych środków pomocnych, mogących podnieść wartość sodalicji?

Zaiste wiele można praktyk wprowadzić, któreby przyczyniły się do większego wyrobienia duchowego członków. Tak np. my Trzemesznicy już od dwóch lat mamy zwyczaj codziennie w maju zbierać się w kościele przed jednym z bocznych ołtarzy i tam cicho, niekiedy niepostrzeżenie odmawiamy litanję do Matki Boskiej. Do tej praktyki zachęcam gorąco wszystkie bratnie sodalicje, gdyż wiem dobrze ile korzyści jako członek sam z niej odniosłem. Kochani Sodalisi! W maju każdy z nas powinien w czyn zamienić swoje przekonania religijne.

Oby duch zapału młodzieńczego na tle religijnem wstąpił w serca wasze.

W tej zbożnej pracy, jako też pracy nad własnym udoskonaleniem przez szczególniejszą cześć Najświętszej Marji Panny.

*Niech wam błogosławi i sprzyja
Z swym Synem Panna Marja.*

Ks. JÓZEF WINKOWSKI

O wyższą wartość naszych sodalicyj.

VI. *)

Przejdźmy jeszcze na chwilę na dalsze, z kolei trzecie pole, na którym powinniśmy ze szczerym wysiłkiem dążyć do podniesienia poziomu naszej sodalicyj, a tem samem jej wartości i wkońcu jej opinji w szkole i społeczeństwie.

Terenem tym — to nasze **obowiązki szkolne**.

Kto jak kto, ale sodalis, każdy sodalis powinien sobie jasno uświadomić tę oczywistą, a tak często zapomnianą prawdę, że szkoła jest instytucją naukowo wychowawczą i wartość swoich ludzi z tego niemal wyłącznie punktu widzenia musi oceniać. Różne są wśród naszych chłopców sodalisów zdolności, ale u wszystkich jedna i ta sama powinna być **sumienna, solidna praca naukowa**. Sodalisi powinni w niej celować. Podkreślam nie w rezultatach, nie w ocenach w katalogu czy na świadectwie, bo to często są rzeczy względne, ale w samej pracy szkolnej! A wtedy poza osobistą korzyścią intelektualną zyskają bardzo dużo w dziedzinie wyrobienia charakteru i zdobędą prawdziwe poważanie ze strony profesorów i kolegów. Wszak nikt z nas nie wątpi w to, że praca, rzetelne wykształcenie, obowiązkowość i sumiennność pogłębiają wartość moralną człowieka. A przeto sodalicyja marjańska skupiając w swych szeregach samych solidnych, sumiennych uczniów musi się stać ważkim czynnikiem w życiu szkoły i zyskać dla siebie uznanie dyrektora (jeden mawiał często: „moi najlepsi uczniowie — to sami sodalisi“) grona nauczycielskiego i społeczeństwa uczniowskiego.

Niechże przeto i ks. moderator i konsulta sodalicyj śledzą bacznie postępy swych członków. Każda konferencja okresowa powinna być przedmiotem szczególnego zainteresowania zarządu, a na zebraniach ogólnych, jak to już nieraz podnosiłem w miesięczniku i referatach, powinno się podawać członkom do wiadomości wynik postępów naukowych sodalisów w porównaniu z niesodalisami. Niedobrze, jeśli te pierwsze z reguły nie wykazują wyższości.

To samo powiedzieć tu należy i o ocenach zachowania. Sodalisi musi być człowiekiem zdyscyplinowanym, karnym i wiernym z przekonania przepisom szkolnym. Ustawy nasze wyraźnie tego żądają (p. § 20).

*) p. nr za marzec 1935, str. 123.

Będzie nim tylko wtedy, gdy posiadzie karność wewnętrzną i panowanie nad sobą. Ale w każdym razie S. M. nie może tolerować w swem gronie członków, którzy, przeciętnie biorąc, nie mają co najmniej dobrej noty z zachowania w szkolnej ocenie. Nota „odpowiednie“ może być tylko zupełnie wyjątkowo udziałem członka S. M. a ocena „nieodpowiednie“ jest w S. M. wogóle nie do pomyślenia! Zyskanie jej byłoby równoznaczne z natychmiastowem skreśleniem z listy członków! To wszystko powinno być dla zarządu i członków bardzo wysokim ideałem i przedmiotem najserdeczniejszego wysiłku.

Wtedy kwestja wartości sodalicyj na terenie szkoły będzie wybornie rozwiązana.

Wysoki dostojnik państwowy — sodalis o S. M. uczniowskiej.

W Wiedniu odbyło się niedawno poświęcenie nowego domu sodalicyjnego.

W uroczystości tej uczestniczył imieniem rządu Rzeczypospolitej austriackiej i ministerstwa wyznań religijnych i oświaty minister P. Dr Hans Pernter, który wygłosił następujące przemówienie:

Jako członek tej Sodalicyj i były jej prefekt odzywam się dziś do was, młodzi, drodzy sodalisi i zachęcam was gorąco do wierności sodalicyjnym ideałom: do miłości dla Matki Najświętszej, czystości serca, entuzjazmu w wiernem wyznawaniu naszej wiary, miłości dla Boga, kościoła i ojczyzny!

Ale ponadto jeszcze pragnę tu wyrazić moją szczerą radość, że jako naczelnik szkolnictwa austriackiego, a zarazem przedstawiciel rządu Rzeczypospolitej, mogę was zapewnić, iż pracę wychowawczą sodalicyj marjańskiej, szczególnie w szeregach młodzieży szkolnej prawdziwie i wysoko cenimy. To wychowanie w sodalicyj sięga głębiej w dusze niż w jakiegokolwiek innej organizacji; to wychowanie przyczynia się do urobienia charakterów, które zawsze idą w pierwszej linii tam, gdzie chodzi o prawdziwe dobro ojczyzny i państwa — zmierza bowiem do urobienia męża prawdziwie katolickiego, który z zaparciem się siebie i z głębokiego religijnego przekonania służy ojczyźnie, poświęca się w służbie powszechnego dobra i staje się wodzem dla wielu, wielu współbraci na drodze do prawdziwego patriotyzmu.

Wyrażam gorące podziękowanie sodalicyj uczniowskiej za jej wartościową pracę dla naszej młodzieży i zapewniam ją o najwyższem uznaniu i prawdziwem poparciu ze strony władz szkolnych.

Kończę — jako szef szkolnictwa — temi słowami, z którymi jako sodalis do was się zawsze zwracałem: Pozostańcie zawsze wiernymi ideałom sodalicyj marjańskiej! Tem samem będziecie najlepszymi i najwierniejszymi synami naszej drogiej ojczystej Austrji.

Naszym braciom i kolegom, sodalisom austriackim wyrażamy serdeczną radość i najszczerze gratulacje z powodu tych i takich słów ze strony Ich ministerstwa oświaty!

Nasza dyskusja o ideologii młodzieży.

III.

BRONISŁAW KRASSOWSKI S. M.

kl. VIII. Łomża I.

Potrzeba nam solidnego wykształcenia religijnego.

Nawiązując do artykułu z lutowego numeru „P. z. M.” „Ideologia młodzieży” chciałbym się swemi spostrzeżeniami podzielić z bratniami Sodalicjami. Być może, że słowa niniejsze będą uważane za zbyt pesymistyczne, lecz trudno, chcę powiedzieć prawdę.

Weźmy uczniów starszych klas gimnazjalnych. Jeden szczegół wśród nich uderza nas rażąco, a mianowicie płytkość ich myślenia. Zdumiewające wprost objawy lekkomyślności, ironicznego nastawienia, sceptycyzmu ujawniają się z każdego słowa, każdego czynu. I co gorsze, odnosi się to do każdej wznioślejszej sprawy. Zdanie o głębszym polocie natrafia w przeważnej mierze na ironiczny uśmiech, lub też co najmniej na bezmyślne wzruszenie ramion.

Oczywiście, że nie można powiedzieć tego o wszystkich. Są także jednostki o mocnym i prawym charakterze. Ale jednak, jakie to smutne, przeważna część jest przeciwna. Czem się to tłumaczy... nie wiem. Zwrócę tylko uwagę na moment jeden.

Porównajmy starszych akademików (nie tych początkujących, zresztą i tu są wyjątki) z wyższymi klasami gimnazjalnymi. Jakaż to ogromna różnica! Weźmy np. słowa prezesa „Bratniej Pomocy” wypowiedziane przy poświęceniu nowego Domu Akadem. i jego kaplicy we Lwowie *). Otóż śmiało można powiedzieć, że dają one nam wierny obraz stanu akademickiego, stanu jednego z najreligijniejszych w Polsce. Albo też, gdy spojrzymy na te rzesze naszych starszych kolegów z uniwersytetów, przystępujących w czasie rekolekcyj do Stołu Pańskiego, serce rozpira nam radość i jesteśmy pewni, że ci przyszli inteligenci powiodą kraj nasz według przykazań Bożych do świetlanej przyszłości.

Z ich wyrazu oczu i całej twarzy poznajemy niezłomną wolę, prawy charakter, a z czynów, prawdziwych katolików.

Przeciwny zaś obraz przedstawiają często starsze klasy gimnazjum. Tu patrzą wszyscy na sprawy religijne przez mętne okulary. Zajęci jedynie rzeczami drobnymi, przyziemnymi potrafią oni całymi godzinami

mi mówić na temat n. p. gwiazd... z ekranu, modnych tańców, szlagerów i t. p. — ale w rozmowie ich niema miejsca na sprawy religijne — uchylają się od nich — stronią.

I jakież wnioski wypływa z naszego porównania?!

Młodzież starszych klas gimnazjalnych jest — jeśli już nie obojętna względem religii, to conajmniej mało się nią interesuje dlatego, że, powiedzmy otwarcie, jest jeszcze niemądra.

Człowiek inteligentny przez głęboką naukę dochodzi zawsze do wiary.

Czy umiesz się uczyć??

(Ciąg dalszy).

Jedną z zasadniczych cech dobrego i racjonalnego uczenia się będzie zawsze **gruntowność**. Niestety jednak rzadko spotykamy ją w studjach szkolnych. Na palcach możnaby wskazać w klasie, nawet bardzo licznej, uczniów pracujących nad lekcjami w całym tego słowa znaczeniu gruntownie. To też skutki powierzchowności odbijają się potem uderzająco we wszystkich przedmiotach.

Powtarzam zawsze moim uczniom, że wiedzieć coś, to znaczy **wiedzieć na pewno**, na pewno do tego stopnia, iż powinni gotowi być klócić się do upadłego z samym nawet nauczycielem, że jest tak, a nie inaczej. Tymczasem nauka szkolna aż nadto często przedstawia obraz „szkoły pływania”. Wszystko chwiejne, wszystko możliwe, przypuszczalne... Najlepiej widać to w fakcie podpowiadania. Na 100 pytanych uczniów 75, jeśli nie więcej, jest święcie przekonanych, że kolega podpowiadający jest nieomylny i wie pewniej i lepiej od całej, całej wiedzy wezwanego do odpowiedzi. To ślepe poleganie na podpowiadaniu, ta rozpaczliwa niewiara w wartość własnej odpowiedzi pochodzi wyłącznie z powierzchownego, niegruntownego uczenia się.

I pół biedy jeszcze w szkole. Profesor sprostuje, pustkę umysłową naświetli, wpisze złą notę... ale w życiu, gdzie rozmaite względy chronić będą owego „pustaka” przed zasłużoną krytyką, wytworzy się z niego typ „półmędrka”, rezonera, frazesowicza — typ najniebezpieczniejszy, a dość częsty w naszym, tak skłonnem do powierzchowności społeczeństwie.

Ucz się przeto gruntownie!

Staraj się **zglebić** każde zagadnienie, każdą formułę gramatyczną czy rachunkową, każdy proces czy zjawisko fizyczne, historyczne...

Nie chwytaj się za głowę i nie mów: tażbym ja musiał do północy codziennie siedzieć nad książką! Co najwyżej z początku, gdy zapragniesz przejść na tę jedyną metodę uczenia się. Ale potem pójdzie ci coraz łatwiej, coraz przyjemniej. Bo cóż to za satysfakcja umieć coś gruntownie! Wiedzieć na pewno, bez wahania!

Spróbuj więc od dziś!

Czytasz ustęp łaciński, masz go sobie przetłumaczyć. Poznaj wszystkie słówka i zwroty, nie idź nigdy na domyśły. Tu intuicja bowiem lubi płać fatalne figle. Zbadaj wszystkie formy gramatyczne i wszystkie prawidła. Wkońcu poszukaj objaśnień rzeczowych, jeśli ustęp zawiera coś z historii, biografii, archeologii, geografii, co dla ciebie nie jest zupełnie pewnem i jasnem.

I teraz na moment jeden przystaw do tak przerobionej lekcji — gotowe tłumaczenie z „bryka“!!

Samobójstwo inteligencji!

Rozumiesz?

A to samo, choć nie tak samo, w innych przedmiotach.

W historii staraj się zawsze nawiązać do okresów poprzednich, wysledź związek pragmatyczny między zjawiskami, które cię w tej chwili interesują, a temi, które znasz w wiekach minionych, zapytaj się, co też w tym samym czasie działo się gdzieindziej, zwłaszcza w Polsce; pomyśl nad analogją faktów poznanych w przeszłości z obecnymi wypadkami i stosunkami politycznymi, społecznymi, kulturalnymi... Jakże to rozszerzy twój horyzont historyczny, jak wzbogaci inteligencję.

Przy zadaniu matematycznym, stosując znane już prawidła, zagłdnij wstecz, czy pamiętasz ich udowodnienie, które było może tak dawno; pomyśl, dlaczego tej a nie innej winienesz użyć drogi; jak w życiu praktycznem mógłbyś daną formułę czy obliczenie zastosować i do czego...

Powtóre zaś ucz się zawsze z **planem i spokojem**. Nie gorączkuj się i nie denerwuj pozorną trudnością zagadnienia. Staraj się je spokojnie przemyśleć i rozwiązać. Pośpiech i niepokój są wrogami rzetelnej wiedzy!

Tak zwane „wkuwanie“ przed konferencją okresową, przed zdawką, wkuwanie starające się nadrobić wszystkie stracone chwile, zmarnowane lekcje, lekkomyślne luki w poprzednim materjale, to robota „fuszerska“. Może się udać ostatecznie przy pytaniu, ale co z niej zostanie na przyszłość? Gwałtowna ulewa splywa wielkimi masami wody po powierzchni ziemi, mały z niej pożytek dla korzenia, co najwyżej z prochu obmywa listowie... Drobnny, długi deszczyk życie nie sie całej przyrodzie, wnikając głęboko i nawadniając równomiernie wszystkie warstwy gleby.

Świetnym tego sprawdzianem bywa egzamin maturalny. Gruntownie, systematycznie przerobione działy, przetrawiony materjał odświeża się całkiem łatwo w pamięci i rekonstruuje się posłusznie na wezwanie... Gwałtowna, pełna sztucznego rozmachu robota, nieraz podsycana czarną kawą po nocy lub kłębami tytoniowego dymu zawodzi fatalnie w decydującym momencie i niejednego abiturjenta „kładzie na łopatki“.

(Dokończenie nastąpi).

X. J. W.

Kościół katolicki ratuje polskość emigracji!

Z listu pasterskiego X. Biskupa Kubiny.

„...Znam dziś prawie całe wychodźstwo polskie, obejmujące około ośm milionów dusz, a więc prawie czwarta część naszego narodu, znam przynajmniej największe jego skupienia. Poznałem nasze wychodźstwo sezonowe i stałe w Niemczech, znam wychodźców naszych w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej (jest ich tam przeszło cztery miliony), we Francji, Belgii, Holandji i Danji. I wszędzie mogłem stwierdzić ten sam znamienity objaw: **jeżeli wychodźstwo nasze na obczyźnie nie zginęło, ale wszędzie zachowało swoją narodowość**, i wszędzie, gdzie znajdowało się w większej liczbie, rozwinęło piękne życie polskie, spełniając przez to samo na szerokim świecie ważną misję dla nieistniejącej wówczas jeszcze Polski, **to zawdzięcza to głównie swojemu oparciu o Kościół św., swojej głębokiej wierze św.** Wychodźstwo zdaje sobie jasno z tego sprawę“.

Tyle Arcypasterz częstochowski.

A przecież w tej naszej drogiej Polsce są dziś ludzie niepoczytalni, którzy może nigdy w życiu nie wychyliwszy się w daleki świat polskiej emigracji, nie tylko odmawiają Kościołowi i nierozdzielnie z nim związanej świętej wierze katolickiej wszelkich zasług, ale ośmielają się głośić i zapowiadać jakąś walkę i rozprawę z katolicyzmem... Naszym świętym obowiązkiem religijnym i narodowym jest Sodalisi Marji znać dobrze i gruntownie dzieje zasług Kościoła dla naszej Ojczyzny w przeszłości i terażniejszości, umieć je wykazywać i umieć ich bronić! Pamiętajcie!

Mirra i złoto.

Opowieść sodalicyjna.

(Ciąg dalszy)

W ostatnich dniach września przeczytał gdzieś Władek w gazecie, że na kolejach państwowych zmienia się rozkład jazdy pociągów osobowych. Ze względu na swe „plany podróżnicze“ był tem wysoce zainteresowany, korzystając więc z sobotniego popołudnia, wybrał się ostatniego września na dworzec kolejowy, gdzie właśnie na ścianach nalepiono ogromne arkusze z nowym planem jazdy.

Władek miał w dość wysokim stopniu tak zwaną „żyłkę kolejową“. Odziedziczył ją po ojcu, który był funkcjonariuszem kolejowym i nieraz z chłopcem o różnych ciekawych sprawach swej służby rozmawiał, nauczył go doskonale orjentować się w rozkładach jazdy pociągów, sygnałach świetlnych i dźwiękowych i w Krakowie chłopiec nieraz wymykał się na Warszawską, na most kolejowy nad torami i z zachwytem śledził ruch pociągów wpadających od Warszawy, poważny wyjazd ruszających w drogę z peronów bliskiego dworca lub wreszcie zestawianie potrzebnych „klas“ i „garniturów“... Tu, w J. nie miał jeszcze czasu wybrać się na kolej... Dziś dopiero odświeżył dawne wspomnienia... ale gdzie tam małemu dworcowi tego miasta równać się z potężną stacją krakowską.. Nie było na co i spojrzeć!

Odnotował więc tylko w kalendarzyku potrzebne stacje i godziny „swojego pociągu“ i powoli, marząc o Krakowie i matce, wracał do domu, gdy na rogu ulicy wpadł na niego Staszek.

— Cześć!

— Cześć! Gdziez ty tak lecisz?

— Ah, bądź zdrow! Spieszę się bardzo. Mamy zebranie...

— Jakie zebranie?

— Sodalicyj. O czwartej.

— Poczekaj. Odprowadzę cię.

— Doskonale, ale chodźmy prędko.

Po drodze mówili oczywiście o sodalicyj. Władek dowiedział się od Stacha, że już od pierwszej klasy należał do kółka młodszych, a od czwartej do sodalicyj. Po przeszło rok trwającej aspiranturze i kandydaturze miał nadzieję, że na św. Stanisława, w listopadzie zostanie rzeczywistym sodalisem. Władek już w Krakowie słyszał coś o sodalicyj w swoim gimnazjum, ale jakoś się w niższych klasach do niej nie zbliżył. W piątej ciężkie przejścia rodzinne tak go pochłonęły, a potem zgłębiły, że o udziale w organizacjach, poza koniecznym samorządem klasowym, nawet nie myślał. Opowiadanie Stacha o życiu sodalicyjnym, zbiórkach, nabożeństwach, zebraniach zainteresowało go nieco... Musi jeszcze o tem kiedyś pomyśleć... Narazie żegnał pod bramą gimnazjum spieszącego się kolegę... I właśnie szybko odwrócił się od Staszka, gdy natknął się na księdza.

— A cóż ty Wilecki tak uciekasz od nas?

— Ja? — No — bo, ja przecież nie należę...

— Nic nie szkodzi. Jak chcesz, możesz być gościem. Chętnie witamy na zebraniu..

Ksiądz uśmiechnął się tak życzliwie, jakby zachęcał do pójścia... Władek zawahał się na chwilę... Chciał jeszcze zastanowić się głębiej... No, ale jako gość? Ma dziś czas... Może zobaczyć, co oni też tam robią... Zawrócił więc i dopędziwszy jeszcze na schodach Stacha, wszedł razem z nim do sali klasy VIII ej, w której miało odbyć się zebranie. Usiadł z nim w ławce pod samą ścianą i rozglądając się ciekawie wśród chłopców, czekał na rozpoczęcie. Naogół miał w gimnazjum, poza swą klasą bardzo jeszcze skąpe znajomości. Nie bardzo więc wiedział, co to

za chłopcy należą do organizacji. W każdym razie ze swojej klasy wdział właśnie tych, których uważał za najlepszych uczniów.. Mile go to dotknęło.. Odczuł jakby podświadome pragnienie, by być razem z nimi... Ale i starsi podobali mu się. Na sali panował nastrój miły i całkiem naturalny... Ksiądz szeptał coś z prezesem i sekretarzem koło katedry... Jeszcze ciągle otwierały się drzwi.. Wchodzili dalsi uczestnicy zebrania.. Za chwilę prezes w łańcuchu, z medalem Matki Boskiej Częstochowskiej na piersiach pojawił się na katedrze, a ksiądz usiadł sobie z boku w zwyczajnej ławce...

— *Nos cum Prole pia* — rzucił powitanie przewodniczący, a wszyscy powstawszy gromko odkrzyknęli:

— *Benedicat Virgo Maria...*

Potem protokół, jak zwykle na zebraniach.. a zaraz potem coś czego Władek jeszcze nie słyszał — pogadanka dyskusyjna na temat tegorocznego hasła wszystkich sodalicyj uczniowskich w Polsce — *Bądź miłośnierny!*

Pogadankę zagał ks. moderator, wzywając członków do szczerego wypowiedzenia się na temat tak niezwykle doniosły i życiowy. Nic więc dziwnego, że zaraz na początku sporo chłopców zapisało się do głosu. Ankieta była przygotowana i przemyślana. Przytaczano szeregi faktów skrajnej nędzy w mieście, niedostatku w rodzinach bezrobotnych, biedy na ławie szkolnej.. Omawiano przyczyny tych bolesnych zjawisk, skutki ich na polu religii, moralności, stosunków społecznych i kulturalnych; obmyślano środki — oczywiście nie zaradzenia nieszczerze, bo to ponad siły młodych, — ale przynajmniej pewnej ulgi, pewnej poprawy, zwłaszcza dla kolegów.. Gorąca dyskusja rozwinęła się na temat pomocy naukowej zdolniejszym dla mniej zdolnych, tych, których niestać na pomoc płatną.. Zgłaszali się zaraz chętni, szczególnie matematycy i łacinnicy — bo tu potrzeb było najwięcej.. Już nawet organizowano komplety i kursy od dni najbliższych...

Władek słuchał z zajęciem wzrastającym co chwilę. Wszystko to były sprawy żywotne, najbliższe środowiska, a tak niesłuchanie realne.. Ale w duszy jego, obok zainteresowania, poczynano budzić się coś, czego sam jeszcze nie umiał określić, z czego sobie na zebraniu sprawy nie zdawał, ale co już z dziwną siłą dobywało się na próg jego świadomości.. To było spostrzeżenie, to była myśl, dotąd mu całkiem obca, że obok jego cierpienia jest na świecie moc cierpień większych, obok jego sierocej doli — bezgraniczna niedola innych... Niemal tuż koło niego, na ławie szkolnej, wśród kolegów.. A on o tem nie wdział! On tego nie przypuszczał, nawet nie odczuł..

I jakiś żal, jakiś wstyd go ogarniał i zarazem prawdziwe uznanie dla tej sodalicyj, która o takich rzeczach myśli, która je uczy poznawać, omawiać, przeżywać i zarazem wzywa do ofiarności ze siebie, z wiedzy, zdolności, z czasu i trudu dla innych..

I jakże chętnie byłby wstał i zgłosił swą pomoc w lekcjach matematyki.. Ale czy mógł? Przecież był tu gościem, poraz pierwszy się zjawił.. Mogłoby to być dziwnie przyjęte.. za wysuwanie się „obcego“ uważane..

Więc milczał... ale już poczyniał w sobie coś rozgryzać... Już w jego dotąd zacieśnionej własnym bólem, własną biedą świadomości jawił się pod wpływem sodalicyjnej dyskusji pewien problem, pewna kwestja, która mu długo nie będzie dawać spokoju... Poczynano w nim coś fermentować, niewidocznie, nieznacznie... a przecież.

Przedziwna to była moc słów kiedyś, przed wiekami wypowiedzianych i zapisanych na kartach jednej, przeświętej księgi... moc działająca od wieków i na wieki w sercach ludzi i całych społeczeństw... *Podobne jest królestwo niebieskie kwasowi, który wzięwszy niewiastę, zakryła we trzy miary mąki, aż wszystko skwaśniała...*

Po dyskusji jeden z sodalisów odczytał prześliczną, krótką nowelkę z dziejów chrześcijańskiego miłosierdzia dusz bohaterskich... X. Moderator rzucił parę mocnych, praktycznych uwag, prezes podał plan pracy na najbliższy miesiąc, skarbnik wołał o wkładki... A potem wszyscy powstali i z paru dziesiątków młodych piersi buchnęła potężna pieśń, sodalicyjny hymn-pobudka: *Błękitne rozwińmy sztandary...*

Władek nie znał słów... nie umiał pieśni... Ale porwała go siła melodji i zapał śpiewających kolegów... Czuł potęgę organizacji, która tym śpiewem wyznawała swój entuzjazm, swoje ideały i taką przeogromną wiarę w zwycięstwo ducha Bożego w świecie...

Wychodził z zebrania naprawdę poruszony i cieszył się, że tak przypadkiem na niem się znalazł... Właściwie czuł się już członkiem sodalicyj i postanowił po drodze do domu rozmówić się dokładnie ze Stachem, jak i u kogo ma się zgłosić na członka.

Kwas ewangeliczny powoli, ale stanowczo brał jego młodą, wrażliwą, czystą duszę w swoje przemożne posiadanie...

(Dokończenie nastąpi)

Digamma.

Z życia naszych sodalicyj.

Sąsiedzki zjazd w Krotoszynie.

Sodalicyje południowej Wielkopolski nawiązywały kontakt ze sobą jedynie — na zjazdach związkowych i na nielicznych obchodach 10-lecia. Dobro pracy sodalicyjnej wymaga jednak ściślejszego zżycia się sąsiadujących ze sobą sodalicyj. Z tego założenia wychodząc, postanowiła konsulta Sodalicyj Marjańskiej uczn. gimn. państw. w Krotoszynie (I) urządzić zjazd bratnich, okolicznych sodalicyj w dniu 25 lutego 1935 r. Zaproszenia wysłano do sodalicyj gimnazjalnych w Ostrowie, Ostrzeszowie, Kępnie, Jarocinie i Gostyniu, oraz do Sod. Seminarjum naucz. w Krotoszynie (II). Na zjazd przybyło 2 Księży Moderatorów (Ostrzeszów, Jarocin) oraz 18 sodalisów.

Uroczystości rozpoczęły się Mszą św. odprawioną przez ks. Moderadora Stanisława Zuskego. Po śniadaniu, o godz. 10³⁰ w auli gimnazjalnej rozpoczęło się zebranie, referat p. t. *Dzisiejsza rola so-*

dalisa w obronie religji i kościoła wygłosił sod. Karol Leczkowski. Referent zanalizował zło, podnoszące się we współczesnym świecie. Na tem tle zarysował jasno program postępowania sodalisa, podkreślając, że naczelnem naszym zadaniem staje się już nie defenzywa ale ofenzywa. Walka nasza jednak nacechowana ma być miłością chrześcijańską. Pod nawałnicą żywiołową naszego ataku zachwieje się i runie front przeciwnika. I być może z zazdrością spoglądać będą na nas przyszłe pokolenia, mówiąc: Ci nie szczędzili talentów, sił ni życia, gdy wrzała walka o Królestwo Chrystusowe.

W dyskusji zabierali głos delegaci, goście i przedstawiciele sodalicii miejscowej. Do podniesienia nastroju zebrania przyczyniły się udanie wykonane przez asp. Maryniaka i sod. Piotrowskiego utwory muzyczne, oraz deklamacja sod. Włodz. Hofmana. P. dyrektora reprezentował p. prof. Juljusz Prajer. Po południu odbyła się przechadzka po Krotoszynie. Delegatom pokazano zabytki miasta. O godz. 16 podejmowali gospodarze gości podwieczorkiem. W miłym, towarzyskim nastroju spędzono 3 godziny, gawędząc na temat pracy sodalicyjnej. W zakończeniu ksiądz moderator dr. Łobocz z Ostrzeszowa, sod. prezes Józefiak z Jarocina i sod. prezes Wilczyński z Gostynia podziękowali za przyjęcie, a nadmieniając, że i oni w przyszłości podobne krotoszyńskiemu zjazdu urządzają, zgóry zapraszali na nie gospodarzy. Na koniec odśpiewano hymn Związku: *Błękitne rozwińmy sztandary*. A więc, współpraca została zapoczątkowana. Urządzone w przyszłości zjazdy, zgromadzą coraz szersze kręgi sodalicyj, powodując rozprzestrzenienie się tego zwyczaju w całym Związku. Praca sodalicyjna nie wątpliwie odniesie wielkie korzyści. Nadmienić należy, że w przygotowaniach do Zjazdu wzięły czynny udział członkinie gimnazjalnej S. M. uczennic. Organizacja całości spoczywała w ręku prezesa Olgierda Kokocińskiego S. M.

J. U.

Uroczystość Patrona

Dnia 4 marca odbył się staraniem Sodalicii Lwów IV (gimn. Stef. Batorego) poranek ku czci św. Kazimierza. Na program złożyło się przemówienie sod. prezesa T. Węgrzyna o św. Kazimierzu, w którym prelegent omówił życie Świętego i znaczenie Jego wpływu na dzisiejszą młodzież. Nastąpiła artystyczna deklamacja sod. Z. Osrowskiego oraz utwory skrzypcowe w wykonaniu kol. F. Harwanka. Po koncercie i chóralnej deklamacji „Ody do młodości“ przemówił ks. moderator dr. Józef Dajczak, wskazując młodzieży ideały godne naśladowania i dziękując organizatorom za urządzenie tej podniosłej uroczystości.

Czy Wasza Sodalicja przeprowadziła już propagandę rekolekcyj sodalisów-maturzystów? Czy wszyscy abiturjenci Wasi wybierają się na nie? Dołóżcie wszelkich starań, aby tak było!

WIADOMOŚCI KATOLICKIE

Według komunikatów Katolickiej Agencji Prasowej w Warszawie

Z POLSKI.

Wspaniała frekwencja polskich akademików w rekolekcjach wielkopostnych. Z wszystkich miast uniwersyteckich w Polsce nadchodzą wiadomości o tłumnym udziale rzesz akademickich w rekolekcjach i przy Sakramentach św. wielkanocnych. We Lwowie 800 akademików i kilkasieć akademikzek, w Krakowie około 1500 akademików i 700 akademikzek. Podobne tłumy były także w Poznaniu i Wilnie. Na pierwsze jednak miejsce wysuwa się Warszawa, gdzie uczestników rekolekcji liczono na 5000.

Z ŚWIATA.

Wszędzie budzi się życie religijne! Wydarzeniem niezwykłym dla całej katolickiej Hiszpanji było nadzwyczaj wielkie powodzenie kazań wielkopostnych, które wygłaszał w bazylice Santa Maria w Barcelonie wybitny kaznodzieja o. Laburu. Napływ słuchaczy przekraczających liczbę 7 tysięcy był tak wielki, że w dzień kazań uruchamiać trzeba było specjalną komunikację. Kazania o. Laburu nadawane były przez radio i przy pomocy głośników ustawionych nawet na ulicach wysłuchiwane przez liczne rzesze tych, co nigdy nie uczęszczają do kościoła.

Natomiast zdaje się, że istotnie **masoneria traci coraz więcej grunt pod nogami.** We Francji gdzie rządziła niepodzielnie, spotykają ją ciosy do niedawna trudne do pomyślenia. Oto Centralne Stowarzyszenie Oficerów Rezerwy Armji i Marynarki we Francji wystąpiło przeciw masonerji na propozycję komandora Gulbaud. Oficerom zabroniono należenia do loży masonskiej. Naskutek tego minister marynarki interwenjował u komandora Gulbaud, by wycofał ten wniosek, jako mający charakter polityczny. Komandor Gulbaud odmówił, wskazując na konieczność walki ze sektą tajemną, której działalność jest zgnubną dla ojczyzny. Minister prosił wtedy komandora Gulbaud, aby nie ogłaszał tego wniosku w biuletynie Stowarzyszenia. Ale było już zapóźno. Wniosek ten został ogłoszony w gazecie „La France Militaire” i w „Moniteur de la Flotte” i stał się wiadomy całej marynarce i armji. A tu i Portugalska idzie za przykładem Austrii, Francji i Hiszpanji. Parlament portugalski przyjął ostatnio projekt prawa zakazujący członkom armji i floty oraz urzędnikom państwowym i pracownikom instytucji pracującym dla państwa należenia do wszystkich organizacji tajnych, przede wszystkim do masonerji. W ciągu określonego terminu wszyscy oni muszą złożyć oficjalne oświadczenie, czy należą do jakiegoś zrzeszenia tajnego i czynić wybór między należeniem do takiej organizacji a zajmowaniem stanowiska państwowego.

Coraz więcej mężczyzn garnie się do Boga. W niedzielę Męki Pańskiej, odbyła się w Kolonji doroczna procesja pokutna, nocna, w której wzięło udział 35.000 mężczyzn. Cyfra ta przeszła oczekiwanie tych, którzy (jak każdego roku) inicjowali tę wymowną bardzo w swej powadze manifestację katolicką. Tegoroczna procesja trwała 3½ g. w jedną stronę! A w Holandji, w Amsterdamie odbyła się już druga taka procesja miesięczna. W tej tradycyjnej nocnej, wśród zupełnej ciszy odbywanej procesji wzięło udział przeszło 30.000 mężczyzn, którzy przybyli do Amsterdamu w 30 specjalnych pociągach. Obie zaś procesje amsterdamskie zgromadziły razem ponad sto tysięcy uczestników.

Wybitny uczoney angielski składa publiczne wyznanie wiary. Na jednej z konferencji Towarzystwa Filozoficznego Wielkiej Brytanji, prezydent tej Instytucji, wybitny uczoney Sir Ambrose Fleming, złożył publiczne wyznanie wiary chrześcijańskiej. Fleming oświadczył, że jest wyznawcą nauki Chrystusa Pana i wierzy w zmartwychwstanie Zbawiciela. Ten cud jest jednym z autentycznych, niezlicznie udowodnionych faktów historii ludzkiej i dlatego potwierdza również wszystkie inne cuda Chrystusa. W przemówieniu ten uczoney podkreślił, że teoria o pochodzeniu człowieka od zwierząt jest czystym produktem fantazji.

25.000 książek, obrazków i reprodukcji pornograficznych spalonych na stosie. Od szeregu miesięcy z całą energją prowadzona przez policję amerykańską walka z pornografią zakończona została uroczystym spaleniem na wielkim stosie przed prezydjum policji około 25 000 książek, obrazków, rysunków i ilustracji o charakterze antymoralnym. Ogólną wartość spalonych obiektów szacuje się na dziesiątki tysięcy dolarów.

Rektor uniwersytetu katolickiego w Lille odznaczony krzyżem Legji Honorowej. Podczas wspantalej ceremonji, na której zebrani byli profesorowie i studenci, arcybiskup Baudrillart, rektor Instytutu Katolickiego w Paryżu, członek Akademji Francuskiej, w imieniu rządu wręczył X. Mgrowi Lesne, rektorowi uniwersytetu katolickiego w Lille, insygnja Legji Honorowej.

8 300 członków ma związek katolickich inżynierów we Francji. W lutym odbył się w Paryżu doroczny zjazd delegatów organizacji inżynierów katolicków, w którym wzięło udział przeszło 200 osób. Organizacja ta, istniejąca stosunkowo od niezbyt dawna, cieszy się wielkiem poważaniem we Francji. Jak wynika ze sprawozdania, wygłoszonego na zjeździe przez sekretarza generalnego Związku, p. Palraull'a, organizacji przybyło w ciągu ostatniego roku sprawozdawczego 480 nowych członków. Liczy ona obecnie członków 8.308, nie licząc 800 osób, odbywających tymczasem t. zw. „staż”. Związek Inżynierów-Katolicków rozwija nadzwyczaj aktywną działalność na polu społecznem.

List pasterski po turecku. Delegat Apostolski w Turcji, wikariusz apostolski Istanbulu, Mgr. Rocalli ogłosił swój pierwszy list pasterski w języku tureckim. Oficjalne użycie przez dostojnika Kościoła języka miejscowego w liście pasterskim wywołało w kołach tureckich wielkie wrażenie.

Aeroplany dla misyj afrykańskich wylądowały w Rzymie. W Rzymie wylądowały dwa aeroplany, ofiarowane przez niemieckie towarzystwo misyjne „Miva” na rzecz misyj afrykańskich. Lotnicy zostali przyjęci na specjalnej audjencji Ojca św.

Na naszej śnieżniczej Kolonji..

(wyjątki z osobistych wspomnień i kroniki piątej kolonji w r. 1934)

(Dokończenie)

W „Księdze Pamiątkowej“ Kolonji na Śnieżnicy brakuje jeszcze sprawozdania za ostatnie dni II-go sezonu z roku 1935. Mam właśnie ten brak uzupełnić, jako kierownik Kolonji tuż przed jej zamknięciem. Pozwólcie więc, że tych zdań kilkanaście najpierw tu zamieszczę dla Was wszystkich, bo uważam je za niezmiernie ciekawe i.. dobrze świadczące o tegorocznych kolonistach II-go sezonu..

Przybyłem na Śnieżnicę po dłuższej słabości, w sobotę 11 sierpnia dość późnem popołudniem. Droga, wózkiem góralskim pod górę mocno mnie zmęczyła. Myślałem położyć się zaraz po wieczornych modlitwach. Ale w kapliczce naszej, po ostatniej zwrotce marjańskiej pieśni, gorliwy kapliczny przygotował konfesjonał-kłęcznik — i szepnął, że ktoś prosi o spowiedź... Prawda! To sobota! Najchętniej zacząłem spowiedź świętą i z miłym zdziwieniem spostrzegłem, że garnie się do niej spora gromadka kolonistów... Zapomniałem oczywiście o zmęczeniu... Kochane chłopczyśka spowiadały się do kwadrans na jedenaśtą... Pod tem serdecznem, niezapomnianem wrażeniem zacząłem swe końcowe kierownictwo Kolonji z r. 1935. Tak! Duch Boży objął Śnieżnicę najwidoczniej w swe posiadanie... W wigilię Wniebowzięcia Niepokalanej Jej Patronki i Przeświętej Gospodyni reszta chłopców znów wieczór w tej najdroższej kapliczce naszej odbyła swą spowiedź, a na drugi dzień ku zbudowaniu licznie zebranych naszych wiejskich sąsiadów, zgnębionych ciągłą, straszliwą słotą gremjalnie na „sumie“ przyjęła świętą Komunję.

I dowiedziałem się z relacji zakrystjana, że ciągły miał kłopot z dostawą komunikantów, bo koloniści codziennie szli ławą do komunji świętej.

I dostałem od komendanta arkusz papieru z ich rezolucją domagającą się, by w przyszłości łączyć Kolonję z 3-dniowymi rekolekcjami zamkniętymi dla wszystkich.

A ostatniego wieczora, przyszli do mnie chłopcy trochę nieśmiali z wielką, z wielką prośbą.. Oni nie chcą jechać bez Komunji świętej... ale przed piątą rano muszą ruszyć na kolej... więc... możeby ks. prezes był łaskaw wstać i udzielić im Komunji św...—Ależ i Mszę świętą ostatnią dla Was, Drodzy do dnia odprawię... Wszak to będzie najcenniejsze pożegnanie we wspólnej uczcie Jezusowej i ofierze...

I radość rozpieła mi serce, bo oto nasza Śnieżnica już w piątym roku istnienia poczyniała stawać się tem, co było jej najgłębszą, najistotniejszą ideą — ośrodkiem duchowego i sodalicyjnego przeszkolenia naszych najmilszych chłopców, którzy to sami odkryli i pojęli tak doskonale...

Rozumiem, że niezawsze dobierze się taki właśnie szczęśliwy skład ludzi, jak to było w tym sierpniu, ale dla tworzącej się tradycji śnieżnickiej wszystkie te objawy mają znaczenie doniosłe, pierwszorzędne...

Zbliżał się jednak koniec i te wszystkie smutki — serdecznych pożegnań, ostatnich uścisków, a potem — pakowania, składania, liczenia, rachunków i t. d. i t. d. — z czego najprzykrzejsze zawsze spożycie ostatnich świętych postaci eucharystycznych, zamknięcie tabernakulum i zgaszenie wiecznej lampki, której płomyk taki nam był drogi przez całe dwa miesiące...

I już pojechali...

Ostatni kolonista, oglądając się ostatni raz na śnieżnicke budynki i drzewa wsiadł z walizką na wózek.. Długo jeszcze po lesie słychać było odgłos kół toczących się po kamieniach... A na gwarnej Kolonji zapanowała cisza, która ją wzięła we władanie na jesień, zimę i wiosnę aż do nowego czerwca.., Boża Opieka niechaj czuwa nad tem miejscem tak drogiem dla nas wszystkich... nad „Świątą Górą“ Marji i Jej Sodalistów.

X. J. W.

Co mi potem pisali „śnieżniccy ludzie“?

„Tylko Bóg to wie i ja, ile zawdzięczam przyjęciu mnie na Kolonję.. Pobyt na „Świętej Górze“ sprawił, że teraz jestem i będę człowiekiem, dzieckiem Bożem.. Nie byłem dotąd złym, ale teraz czuję, że po powrocie z Kolonji odrodziłem się zupełnie i jakaś dziwna moc wstąpiła we mnie..

A inny znów:

„Dość już czasu upłynęło od końca naszego sezonu, a ja ani na chwilę nie zapominałem o życiu kolonijnem... Żywo stoi mi wszystko

w pamięci. Kolonja wywarła na mnie głębokie wrażenie, a pobyt na niej ma dla mnie nieocenioną wartość pod względem moralnym i fizycznym... Jakie życie panowało na Snieżnicy, świadczy najlepiej fakt, że koloniści nadal z sobą korespondują. Ja do końca października otrzymałem już od nich 15 listów.. Wszyscy ukochali naszą „Świętą Górę“ i rozumieją głęboko jej dobrodziejstwo dla siebie...

I jeszcze od czwórki innych kolonistów:

„Nasza czwórka czuje się dobrze po całomiesięcznym pobycie na ukochanej, świętej Snieżnicy, którą dopiero wtedy można ocenić, gdy się oddychało jej powietrzem, modliło w jej kapliczce.. To najpiękniejsze chwile naszego życia... Przeszliśmy na Kolonji iście sodalicyjną szkołę, która zrobiła z nas sodalisów do samego szpiku kości.. Nic dziwnego, że całą naszą czwórkę wybrała sodalicja do swego zarządu, oddając nam najwyższe stanowiska... Pracujemy ze zdwojoną energją“...

I jeszcze słówko od rodziców:

„Syn nasz był po raz pierwszy poza domem... Przez cały czas pobytu dwumiesięcznego na Kolonji pisywał do nas i zawsze twierdził, że jest mu tam, jak w niebie. Nie tęsknił, bo czuł się naprawdę szczęśliwym. Ja osobiście uważam sobie cały jego tam pobyt za wielką łaskę Bożą... Sama pamięć o tej świętej atmosferze, jaka tam panowała, dopomóż mu do zachowania zawsze czystego serca...“

„Złota księga“ Kolonji.

W XV. Sprawozdaniu Związku S. M. za rok szk. 1933/4 przedrukowaliśmy znowu stan „Złotej Księgi“, wymieniając te sodalicje, które przez złożenie daru 300 złotych (i powyżej) wypisały złotem i głoskami imię swoje w dziejach Snieżnicy.

Dzisiaj pragniemy zamieścić tu te Sodalicje nasze, które bardzo zbliżyły się do kwoty 300 zł i może zapragną znaleźć się także w „Złotej Księdze“ przez uzupełnienie swej wpłaty, choćby ratami do wysokości 300 zł. Nadmieniamy, że ewentualne ofiary przeznaczamy wyłącznie **na potrzeby kaplicy Kolonji**, która mimo swego ubóstwa stała się już tak drogą dla wielu, wielu kolonistów.

Oto wykaz owych sodalicj i kwot, dotąd przez nie wpłaconych: Chyrów 274 zł, Kępno 273 50, Kraków I 257 75, Kraków VIII 277 80, Leżajsk 296 25, Lublin II 293 55, Ostrowiec 260, Szamotuły 245.

Jest jeszcze wiele sodalicj, które przekroczyły kwotę 100, nawet 150 zł. ale wykaz ich, wobec dzisiejszych trudnych warunków, uważamy za wskazane pominąć.

Otwieramy VI Kolonję w lecie 1935 r.!

Ze względu na uroczystość Bożego Ciała otwarcie VI tej Kolonji nastąpi *prawdopodobnie* dopiero w sobotę **dnia 22 czerwca** 1935 r. (dzień przyjazdu kolonistów). Sezon pierwszy trwałby wtedy do piątku 19 lipca, sezon drugi od soboty **20 lipca** do piątku, 16 sierpnia. Pobyt na kolonji przez część sezonu zasadniczo niedopuszczalny (możliwy wyjątkowo, o ile braknie kolonistów pełno-sezonowych)

Ceny pobytu obniżono znowu: Za 4 tygodnie w I. sezonie **75 złotych**, w II. sezonie **65 złotych**.

Po formularze zgłoszenia wystać należy **jak najprędzej** kartkę pocztową. O przyjęciu zgłoszenia (na formularzu) świadczyć będzie jak zwykle, po otrzymaniu opłaty gotówką, kartka Prezydjum z podaną marszrutą kolonisty. **Należytość wpłaca się zgóry na czek P.K.O. Nr. 406.680 po dzień 5 czerwca 1935.**

Z niwy misyjnej.

Nawrócenie Japonji.

(Intencja misyjna na maj.)

Któż z nas nie rozczytywał się chciwie w opisach podróży, powieściach i nowelach rozgrywających się na tle „Krajin Wschodzącego Słońca”, czy, jak kto woli „Krajin Kwitnącej Wiśni”, któż nie słyszał o uprzejmości, dzielności i patriotyzmie Japończyków i o potęgze ich ojczyzny! A potęga ta wielka, ugruntowana na zaletach charakteru narodowego. „Żółte niebezpieczeństwo” w razie dalszego kontynuowania egoizmu mocarstw europejskich, przyjdzie napewno, a przewodniczyć będzie ludom Wschodu Japonja. Narody europejskie zaczynają maleć, a Chiny i Japonja przeludnione. Australia przecież mogłaby pomieścić śmiało 120 do 150 milionów ludności, a ma jej tylko tylko 7; mimo to granice zamknięte dla Japończyków.

Japonja przejęła od Zachodu w nadzwyczaj szybkim tempie całą jego kulturę materialną i to postawiło ją w jednym rzędzie z pierwszemi mocarstwami świata i wysunęło na czoło narodów azjatyckich, marzących o uwolnieniu się z pod hegenomii; rasy białej. Japonja stała się Rzymem Dalekiego Wschodu.

A jak z katolicyzmem japońskim? Napozór źle, bo na 65 milionów ludności mamy tylko coś ponad sto tysięcy katolików. Pewnie, że to mało, ale misjonarze nie tracą bynajmniej nadziei, choć niejednemu z nich czasem całemi latami nie udaje się uzyskać żadnego nawrócenia. Niema więc innej, rady jak czekać, chociaż „adwentowe przygotowania” Japonji na przyjęcie światła prawdziwej wiary długo trwają. Trzeba czekać i przygotowywać grunt pod przyszły rozwój katolicyzmu w państwie mikada.

Japonja to kraj o wysokiej kulturze, to też i praca misyjna musi tam inaczej wyglądać, niż n.p. wśród czarnych w Afryce. Tu musi się oddziaływać na umysły i to tem silniej, że umysły te przejęły bardzo dużo z wolnomyślnych, ateistycznych prądów europejskich. Japońskiego inteligenta opanowuje czasem obojętność i jakby bezradność religijna. Europa wydarła mu jego religję, a na to miejsce dała... tomy całe wciąż nanowo tworzonych i wciąż burzonych teorii filozoficznych — Zresztą trudno mu znaleźć zadowolenie w narodowej oficjalnej religji, Szintoizmie. Coprawda sprowadza on się coraz bardziej do zwykłego, świeckiego hołdu pamięci narodowych bohaterów; jedyny może jego dogmat, to twierdzenie o świętości i uprzywilejowaniu ziemi japońskiej, o doskonałości charakteru japońskiego, spontanicznie i bezwzględnie dobrego. Jest to naiwna wiara w wyższość swojej rasy. Szintoizm wyznaje w Japonji 16 milionów. Japończycy próbują go zaszczeplić na Korei, ale ze względu na swój „rasistowski” charakter nie nadaje on się „na eksport”.

Religią większości jest w Japonji buddyzm. Posiada 48 milionów wyznawców, ale słaby jest wewnętrznie, a to przez podział na cały szereg sekt, (podobno aż na 56). Mimo prób reorganizacji, mimo nawet prób ekspansji na Europę, w Japonji buddyzm traci; wyraża się to chociażby zmniejszeniem się liczby duchowieństwa buddyjskiego.

Japończyk dąży do prawdy i szuka jej wszędzie. Wyrazem tego dążenia jest chociażby prawdziwa powódź religji w Japonji. Urzędownie zgłoszono dotąd pięćset religji o różnym charakterze. Są wśród nich śmieszne okazy. Niektóre „religje” zgłoszono jako towarzystwa akcyjna, niektóre są prosto towarzystwami sportowemi, tylko, że te towarzystwa mają przepisane ceremonjały religijne, posiadają swoje świątynie, a czasem nawet kapłanów.

Poważnie myślący Japończycy w poszukiwaniu pociechy duchowej nie mogą pominąć chrześcijaństwa, zwłaszcza, że pochodzi ono z Europy, z tej Europy, z której już tak dużo przyjeł. Niestety bardzo często narzuca im się najpierw protentyzm, a to dzięki temu, że jest zasobny w środki materialne i może rozwinąć propagandę na wielką skalę. Sprzecznność i tarcia w obrębie protestantyzmu, brak jakiegoś autorytetu i pewna oschłość nie zadawałają głębiej myślącego Japończyka. Zadowolenie swoje znajduje on dopiero w Kościele katolickim.

Niestety Japończyk często nie odróżnia katolicyzmu od sekt protestanckich, a gdy przejdzie przez szkołę protestantów, nastąpienie tylu uprzedzeń, że później trudno mu się zbliżyć do postawionej w tak złym świetle religji. Całe szczęście, że zainteresowan e wzrasta dzięki sumiennie nieraz przez historyków japońskich prowadzonym badaniom nad przeszłością chrześcijaństwa w Japonji. Upada przy tej sposobności wiele uprzedzeń i przesądów.

A przeszłość chrześcijańska w Japonji jest bardzo ciekawa. Przed laty była Japonja na najlepszej drodze do przyjęcia chrześcijaństwa. Praca misjonarzy katolickich osiągała wspaniałe wyniki. Potem przyszyły prześladowania ciężkie i okrutne. Jak rzadko gdzie i rzadko kiedy. Zdawało się, że z chrześcijaństwa nie zostało ani śladu. Przecież w całym kraju nie było ani jednego kapłana! Ale chrześcijanie byli, choć nikt o nich nie wiedział. Bez kościołów, bez sakramentów, z wyjątkiem chrztu św. zachowali synowie męczenników swoją wiarą mimo wieki trwającego prześladowania. Coś niespotykanego w historii Kościoła! Przetrwali ich 50 do 60 tysięcy. Pierwszego spotkanego misjonarza katolickiego poznali po figurze Matki Boskiej w kapliczce, prawdziwość jego posłannictwa badali, zapytując się o Ojca chrześcijaństwa, papieża, który przebywa w mieście Roma. — Co więcej, ci nowo odkryci w XIX w. chrześcijanie musieli wnet znieść nowe prześladowania, a chociaż, zdawałoby się, nie mieli sposobności utwierdzić się w wierze, nie dali się złamać nawet więzieniem, ani stratą w majątku, ani wreszcie wygnaniem.

Krew męczenników posiewem chrześcijan. Miejmy nadzieję, że i na Japonji sprawdzą się te słowa Tertuljanowe i, że po obecnem szukaniu prawdy na ślepo, najdzie naród japoński drogę do Tego, który jest *Prawdą i Żywotem*.

Misjonarze katolicy nie zrażają się chwilowem niepowodzeniem. Robią swoje, przygotowują grunt i czekają na poslew łaski. W tak kulturalnym kraju, jak Japonja trzeba dążyć do zdobycia wpływu na umysłowość, trzeba urabiać opinię, trzeba wychować. Nigdzie też może na misjach nie kładzie się takiego nacisku na piśmiennictwo katolickie, prasę i szkolnictwo średnie i wyższe, co w Japonji.

Wydawnictw katolickich, ksiązek i broszur przybywa z każdym rokiem. Zwraca się uwagę zwłaszcza na prasę katolicką. Utworzono nawet osobną Komisję Prasową. Czołowym piśmie katolików japońskich jest tygodnik *Nippon Katoriko Shimbun*, pozatem mamy miesięczniki *Kattoriko* (Katolik) *Koe* (Głos) *Kohutsi* (Baranek Boży) i wreszcie wydawany przez polskich Franciszkanów w Nagasaki *Mugenjai no Seibo* (nie *Kishi* (Rycerz Niepokalanej). Pełni ufnosci w pomoc Niepokalanej zabrali się nasi Franciszkanie z wielkim zapalem i rozmachem do pracy i doszli do tego, że *Kishi* drukuje się w 60 tys. egzemplarzy; nakład, jakiego nie miało jeszcze żadne czasopismo katolickie w Japonji.

Co się tyczy katolickiego szkolnictwa, to posiadają nasze misje kilkadziesiąt szkół średnich i uniwersytet katolicki w Tokjo, chociaż niewielu uczniów pogan przechodzi na katolicyzm, to jednak szkoły misyjne spełniają swoje zadanie, bo zapoznawają uczniów przy każdej okazji z moralnością chrześcijańską i dokazują nieraz tego, że, Japończyk niechrześcijanin będzie się w późniejszym zyciu kierował zasadami, wpojenemi mu w szkole. Rząd japoński, który początkowo niechętnie patrzył na szkolnictwo chrześcijańskie (istnieje zakaz nauczania religji w szkołach), zaczyna teraz zmieniać swe zdanie, widząc zwłaszcza w szkołach chrześcijańskich dobrego sojusznika w walce z prądami bolszewickimi i komunistycznymi.

Jak wszędzie, tak i w Japonji zyskuje też kościołowi katolickiemu sympatję praca charytatywna: szpitale, ochronki, przytułki i t. p.

Na przyszłość misyj katolickich w Japonji trzeba patrzeć z otuchą. W żadnym kraju o wysokiej kulturze nie było masowych nawróceń. Niema ich i w Japonji, ale nieraz zdobycie jednej szlachetnej duszy japońskiej wynagradza misjonarzowi wszystkie trudy i poniesione zawody. Ufajmy, że nad Krajem Wschodzącego Słońca wszędzie w niedługim czasie słońce prawdziwej wiary!

KOMUNIKATY MISYJNE

1. Intencja misyjna na czerwiec: *Nawrócenie Rosji*.

2. **Maturzyści! Obowiązkiem waszym będzie zapisać się do Akademickiego Koła Misyjnego!** Zawczasu wypiszcie sobie z poprzedniego rocznika Nr 7, str. 157, naszego miesięcznika adres Koła w środowisku, w którym macie się znaleźć!

3. W *St. Mary High School* w Portsmouth O, w Stanach Zjedn. 100% uczniów należy do „Katolickiej Studenckiej Krucjaty Misyjnej”. A u nas?

Kraków, Kanonicza 3.

Sekretariat Misyjny

Józef Rylewicz

(Koło Misyjologiczne Akademików U. J.)

Nowe książki.

Henryk Gordziatkowski: Czarny sen, przygody i przeżycia w Kongo Belgij-sktem, Lwów—Warszawa, Książn. Atlas, str. 158. Istotnie doskonale napisana książka podróźnicza. Na tle lekarskiej wyprawy, przebiegającej Kongo belgijskie w poszukiwaniu chorych na straszliwą śpiączkę afrykańską rozwija się skromna, ale dobrze ujęta i żywo przedstawiona akcja opowieści. Opis kraju, obrazy przyrody, charakterystyka mieszkańców wyborna. Zauważyliśmy jeden brak. Autor najlepszych ludzi w składzie wyprawy zawdzięcza zwykle bardzo trafnym informacjom misjonarzy katolickich. Jaka szkoda, że o ich bohaterkiej działalności choć trochę więcej nie wspominał. Byłbyśmy mu jeszcze bardziej wdzięczni za tę naprawdę piękną i dobrą książkę.

Michał Tarnowski: Zamarłe świątynie Cejlonu, wyd. j. w., str. 152, notatki z podróży. Książka przynosi nam opis Cejlonu, który autor z towarzyszem zwiedzają w dość szybkim tempie samochodowej podróży. Może dlatego „notatki” mają nieco monotony charakter, niemniej zajmują przez egzotyczność zwiedzanych terenów i bardzo dawnych, dziś już w ruinie zabytków prastarej kultury. Mile uderza szczerze religijne przekonanie autora i jego wierność przykazaniom kościoła (msza św. w dzień W. Niedzieli odprawiona przez czarnego kapłana). Liczne ilustracje zdobną książkę i ułatwiają wyrobienie sobie pojęcia o tych zamarłych stolicach na potężnej wyspie Indyjskiego Oceanu.

Anna Podoska: Syn Kujaw, wyd. j. w., str. 64. Ta piękna powieść biograficzna zapoznaje nas nie tylko z trudną, pełną zmagani się z przeciwnościami młodością Jana Kasprowicza, największego poety polskiego epoki poromantycznej, ale i z życiem ogółu młodzieży z czasów ostatniej doby poroblorowej, z jej marzeniami, zmaganiem się, szlachetnymi porywami, z jej pracą społeczną w tajnych organizacjach, z jej wiarą niezłomną w zmartwychwstanie Państwa Polskiego. Na tle ogółu młodzieży, postać Jana Kasprowicza, przebijającego się przez życie o własnych siłach, występuje silnie i niezmiernie szlachetnie.

P. S. Na życzenie podajemy, że „Katechizm Sodalicyjny“ X. Harrassera tłmaczył X. D. Ziarniak z Inowrocławia.

Cześć urzędowa i organizacyjna

Komunikat Prezydjum Związku

Nr. 56.

Zjazdy diecezjalne naszych S. M. dotąd zgłoszone do Prezydjum podają niżej w osobnym komunikacie.

Przystąpiły do Związku, przesyłając ustawową deklarację nowopowstałe sodalicje: 10) Nowy Bytom, diec. katowicka gimnazjum komunalne im. Wł. Reymonta, Mod. X. Prof. Adolf Gawłowski, dnia 12 lutego 1935; 11) Lublin V, gimnazjum biskupie, diec. lubelska, Mod. X. Prof. L. Goliński, dnia 12 marca 1935; 12) Olkusz diec. kielecka, gimn. państw. im. Króla Kazimierza W., Mod. X. Prof. Dr Stanisław Przygodzki, dnia 16 kwietnia 1935.

W miesiącu czerwcu we wszystkich sodalicjach winno nastąpić zamknięcie rachunków „arkusza kontowego”. Podpisują je X. Moderator, skarbnik i komisja rewizyjna sodalicji. Wrazie zmiany ks. moderatora, należy nowemu moderatorowi natychmiast przedłożyć „arkusz kontowy” i zdać sprawę z obciążenia finansowego sodalicji. Podobnie przy wyborach nowego zarządu.

II. Kwestjonariusz (z adresami b. sodalisów maturzystów) otrzymaliśmy zaledwo od 155 sod., a więc 98 sodalicjy zalega z informacjami. Ich zarządy biorą na sumienie wielką stratę duchową, jaką ponoszą ich b. członkowie przez to wielkie zaniedbanie

ZALEGŁOŚCI KASOWE należy bezwzględnie wyrównać do dn. 10 czerwca b.r.

Zakopane, dnia 17 kwietnia 1935.

X. Józef Winkowski
prezes.

Rekolekcje sodalisów maturzystów w r. 1935

zgłoszone do dnia 18 kwietnia.

Podajemy według diecezji:

Zapowiedziane: 1. **Wileńska:** Wilno, początek 25 czerwca, koszt 7 zł. 2. **Pińska** (dwie serie) a) Pińsk, początek 27 czerwca, koszt 5 zł, b) Drohiczyn nad Bugiem, początek 1 lipca, koszt 5 zł. 3. **Łucka:** Łuck Seminarjum Duchowne, termin później, koszt 7 zł. 4. **Krakowska** (dwie serie) a) Dziedzice OO. Jezuici, początek 24 czerwca, koszt 8 zł, b) Trzebinia, XX. Salwatorjanie, początek 23 czerwca, koszt 10 zł. 5. **Katowicka** (dwie serie) a) Dziedzice, OO. Jezuici, początek 24 czerwca, koszt 8 zł, b) Rybnik, OO. Werbiści, termin później, (prawdop. początek koło 20 czerwca), koszt 8 zł. 6. **Sandomierska:** Studzianna u XX. Filipinów, pocz. 25 czerwca, kosztów nie podano.

Nie odbędą się w diecezjach: 1. Lubelskiej, 2. Łomżyńskiej.

Niezdecydowane w diecezjach: 1. Włocławskiej, 2. Podlaskiej.

Brak wiadomości z diecezji: 1. Gnieźnieńsko - Poznańskiej, 2. Chełmińskiej, 3. Warszawskiej, 4. Płockiej, 5. Łódzkiej, 6. Lwowskiej, 7. Przemyskiej, 8. Tarnowskiej, 9. Kieleckiej, 10. Częstochowskiej.

Komunikat o zjazdach diecezjalnych w r. 1935.

Zjazdy już zgłoszone (według diecezji): 1. **Krakowska**, w Krakowie, 10 czerwca, jednodniowy. 2. **Lwowska**, we Lwowie, 16 i 17 czerwca, dwudniowy. 3. **Wileńska**, w Wilnie, 9 i 10 czerwca, dwudniowy (jeszcze nie całkiem pewny). 4. **Pińska**, w Pińsku, 9 i 10 czerwca (dwudniowy — jeszcze nie całkiem pewny). 5. **Katowicka**, zapewne jak zwykle w jesieni. 6. **Sandomierska**, w Radomiu, 9 czerwca (jednodniowy — jeszcze nie całkiem pewny).

Nie odbędą się zjazdy według udzielonych już definitywnych odpowiedzi w diecezjach: 1. Warszawskiej, 2. Lubelskiej, 3. Łomżyńskiej, 4. Łuckiej, 5. Tarnowskiej.

Nie zdecydowano jeszcze w diecezjach: 1. Włocławskiej, 2. Podlaskiej (może w jesieni).

Nie nadeszły jeszcze odpowiedzi (do dn. 18 kwietnia) z diecezji: 1. Gnieźnieńsko Poznańskiej, 2. Chełmińskiej, 3. Płockiej, 4. Łódzkiej, 5. Przemyskiej, 6. Kieleckiej, 7. Częstochowskiej.

Od Wydawnictwa.

ODPOWIEDZI OD REDAKCJI. Sprostowania. Wł. G. w Kr. Istotnie zaszedł rzadki chyba w odpowiedziach redakcji wypadek niepojętej pomyłki i połączenia w jedną dwóch odmiennych odpowiedzi, za co bardzo przepraszamy i prostujemy, że

tylko zakończenie odpowiedzi odnosi się do Pana. Sod. Chorzów I. i Mikołów W „dodatku ilustracyjnym” za marzec b. r. zaszła w podpisie fotografi omyłka. Ma być: Obchód św. Mikołaja urządziła S. M. Chorzów I, nie Mikołów. T. K. w W. nie mogliśmy zamieścić wiersza „Gromniczna” gdyż i przyszedł za późno, i zawierał poważne usterki w logicznym powiązaniu treści, nadto w zakończeniu wyraźną dwuznaczność: „nam nie powinno grzechów być żal”. Artykuł „Wiekulista „Miłość” dostaliśmy za późno, wszak po W. Nocy jest nieaktualny. Chowamy do teki. Może za rok... J. Mr. w St. Opowieści nie zamieścimy; mimo interesującej treści nosi ona na sobie wyraźne cechy braku koniecznego do drukowania pracy wyrobienia literackiego. Styl bardzo nierówny, czasem chropawy, twardy, nieposłuszny myśl. Jest to zapewne jedna z pierwszych prób, o czym świadczyłyby także błędy ortograficzne. Staraj się opanować język, czytaj wyborowych prozaików, świetnych poetów, próby pisz na razie tylko dla siebie. Może się talent wykształci, ale nie myśl zaraz o drukowaniu. Największym przyjacielem młodych autorów jest koszt na papiery. Piszemy to bez ironji. na serjo, z doświadczenia. Alf. Ż. w N. M., W. O. W. VIII oraz Wł. Ch. w P. III. Artykuły przysłyżły w ostatniej chwili. Jeszcze nieprzezytane. W tym roku już w żadnym wypadku nie byłoby drukowane. Br. Ż. w O. Niestety utwór bardzo słaby. Takie np. łączenie samych jednozgłoskowych słów: nas Twa krew nam... i inne w formie duże usterki niedopuszczalne.

NASZE SPRAWOZDANIA.

(W skróceniu).

CHRZANÓW (głmn. państw. — dn. 27 września 1934). Sodalicja liczyła 50 czł. (13 s., 7 k., 16 a., 14 czł. Kółka Mł.) Odkonano 10 zebr. og. 9 konsulty, 10 wsp. komunij św., 2 nabożeństwa sod., a nadto w płątki W. Postu i w soboty października i maja uczestniczyli wspólnie sodalisz we Mszy św. kilkakrotnie recytowanej. Frekwencja 75%. Referaty: Rozwój a zdrowie narodu, Obraz jasnogórski i jego dziejowe znaczenie, Walka nowoczesnego człowieka o pogląd na świat, Jak urządzić uroczystości sodalicyjne, by ożywić kult N. Marji P., Praca wśród wychodźców w Ameryce P., Praca ascetyczna sodalisa, Ku przebudowie zebrań sodalicyjnych, Modlitwa liturgiczna, Idea komunistyczna a ideały chrześcijańskie (ankieta), Pogląd na znane mi pisma dla młodzieży. Przy końcu ub. roku uruchomiono skrzynkę zapytań. Biblioteka liczy 169 książek. Na terenie sodalicyi istnieje sekcja misyjna (zebrano 155 zł i kilkanaście tysięcy znaczków), oraz kółko młodszych Nazewnątrz sodalicya wystąpiła dwukrotnie a to w święto patrona sodalicyi św. St. Kostki, urządzając akademję i w święto Chrystusa-Króla. W czerwcu wszyscy sodalisz-abiturjenci wzięli udział w rekolekcjach za mknętych u XX. Salwatorjanów w Trzebinii. Sodalisz uczestniczyli w dekanalnym kongresie eucharystycznym w Trzebinii.

GRÓDZISK POZNAŃSKI (głmn. miejskie — dn. 3 stycz. 1934). Sodalicja liczy 21 czł. (11 s., 4 k. i 6 a.) Odkonano 13 zebr. og., 11 zarządu, 13 nabożeństw z egzortą i miesięcznym rachunkiem sumienia, 14 komunij św. Frekwencja 85%. Wazniejsze referaty: Kościół, naród a państwo. Ideał przyszłego obywatela-sodalisa, Książka jako wierny przyjaciel, Sport, a religja, Radość w życiu sodalisa, Poprawny stosunek chrześcijanina do mniejszości narodowych, Bądź miłośiernym. Ks. Moderator wygłosił 15 egzort i przemówień. W Kongresie Związku w lipcu 1934 r. na Jasnej Górze uczestniczyło 8 delegatów z ks. Moderatorem na czele. W r. 1933 urządzono „gwiazdkę” uroczoną przez gwiazdatorów i podarki, w której brali udział wszyscy uczniowie gimnazjum. Z okazji przyjęcia nowych członków na sodalisz i z okazji 350 lecia istnienia sodalicyi, zorganizowano 8 XII 34 uroczystą akademję. Wystano do Prima Primaria list z gratulacjami. W listopadzie 1934 utworzono sekcję abstynencką, pierwszą przy naszej sodalicyi (liczy 12 czł.)

KATOWICE I (głmn. państw. — dn. 30 listop. 1934). Sodalicja liczy 103 czł. (58 s., 27 k., 18 a.) Nabożeństw z kazanem i wsp. Komunją św. odbyło się 9, zebrań miesięcznych 9 i 5 posiedzeń zarządu. Referaty oparte były na rocznem haśle Związku: Potrzeba pracy, Przemyłoty pracy, Błogosławieństwo pracy, Organizacja i higiena pracy domowej. Nadto XIV roczne Sprawozdanie Związku S. M. uczn. Aby ożywić zebrań i możliwie wszystkich sodalisz zachęcić i pociągnąć do współpracy, zaprowadzono nowość, t. zw. „pogadanki ankietowe”, (dyspozycje na tydzień przed zebrańem podawano na tablicy ogłoszeń). Tematy pogadanek: Sodalisz i sport, Jak może sodalisz pracować dla dobra państwa z uwzględnieniem warunków lokalnych. Bi-

biłoteka liczy 275 ksiązek. Korzystają sodalisci i niesodalisci. W łonie sodalicyj pracują sekcje: eucharystyczna (4 ador., 2 msze św. recytowane); misyjna (darowała krzyż i 2 lichterze, zebrała 25 zł, kilka tysięcy znaczków pocztowych zużytych i 1/4 kg staniolu); muzykalno-wokalna (uświetnia nabożeństwa grą na skrzypcach, śpiewem łacińskich nieszporów, mszy gregorjańskiej); charytatywna (wysłała 1 sodalisa na kolonję sodalicyjną i dopomogła biedniejszym sodalisom maturzystom do wzięcia udziału w rekolekcjach. Brało w nich udział 13 Na początku września zorganizowała sodalicja zjazd delegatów sodalicji uczniowskich całego Śląska w Katowicach. W dniu 8.XII. brała sodalicja czynny udział w akademii urządzonej przez zrzeszone sodalicje Katowic. Na dzień 4 marca przygotowała sodalicja akademię ku czci patrona gimnazjum św. Krzysztofa, między innymi odegrano sztukę p. t. „Królewicz umiera”. Dnia 13 V. urządziła sodalicja wsp. wycieczkę do Janowa i Giszowca. W Kongresie Związku w Częstochowie brało udział 14 sod. z X. Moderatorem na czele.

KROTOSZYN I (gimn. państw. — dnia 19 listop. 1934). Sodalicja rozpoczęła nowy rok w myśl hasła: „Bądź pracowitym”. Referat tej treści wygłoszono na pierwszym zebraniu. Na zebraniach następnych (ogółem 11) wygłoszono referaty: Karność warunkiem służby Bogu i Ojczyźnie, Plus XI, Prawa jednostki a społeczeństwo, Ks. Marjan Morawski, Kobieta, jej znaczenie społeczne, Współczesne niebezpieczeństwa życia religijnego, Blaski i cienie inteligencji polskiej, Katolik a tolerancja religijna, Znaczenie katolicyzmu w Polsce. Czynne były 2 sekcje: misyjna (9 zebr.) i eucharystyczna (9 zebr.) Jako nowość zanotować należy wspólne adoracje N. S. urządzane w soboty Uroczajnie wzięła 6-ciodniowa wycieczka na Śląsk (Piekary, Katowice, Panewniki, W. Bytom, Wisła). Sodalicja wysłała 2 sodalisów na kolonję śnieżnicką, 2 delegatów do Częstochowy, ponadto X. Moderator wziął udział w zjeździe warszawskim. Nabożeństw odbyło 10, Komunii św. 10. Sodalicja liczy 58 czł. (14 s., 14 k., 30 a.)

OSTRZESZÓW WLKP (gimn. przyw. XX. Salezjanów — dnia 21 września 1934). Sodalicja liczyła 34 czł. (23 s., 11 k.) Zebrania konsulty odbyło się 10, og. 8, nabożeństw 10. Ważniejsze referaty: Miłość — potęgą Marji, Eucharystya najlepszą bronią w walce z złem, Wiosna duchowa Frekwencja 95%. Wszyscy członkowie prenumerowali „Pod znakiem Marji”, a poza tem czytali: „Młodzież Misyjną”, „Pokłosie Salezjańskie” i t. d. W dniu 8 grudnia 1933 r. sodalisci urządzili uroczystą akademię ku czci Najśw. Marji Niepok. Pocz., która wypadła nadzwyczaj imponująco. Pod koniec roku zaś loterję, z której dochód przeznaczono na salę religijną w naszym gimnazjum.

SUWAŁKI (gimn. państw. im. K. Brzostowskiego — dn. 28 września 1934 r.) Zebrania og. odbyło się 10, konsulty 9, wspólnych nabożeństw 10 zebrania kandydatów 5. Referaty: Odsiecz wiedeńska, Bądź pracowitym, Stefan Batory — król katolik, Bądź miłosiernym, Katolicyzm a odrodzenie Polski. Z początkiem roku 1934 zmieniono rodzaj referatów na referaty dyskusyjne; poruszono kwestje: Solidarność sodalisów w czasie przystępowania do sakramentów św., Zachowanie się młodzieży podczas mszy św., Sodalisa a życie towarzyskie. W myśl hasła Związku prowadzona była pod kierownictwem jednego ze starszych sodalisów t. zw. „Sekcja miłosierdzia”; dostarczała ona codziennie śniadania dla biednych dzieci szkół powszechnych oraz prowadziła świetlicę dla dzieci najbiedniejszych m. Suwałk. Zebrania sekcji odbyło 16. W czasie miesiąca maja chór sodalicyjny śpiewał na nabożeństwach majowych. Na Boże Ciało sodalisci ubrali ołtarzyk przy kościele gimnazjalnym. Biblioteka wzrosła o 25 ksiązek, które ofiarował X. Moderator i liczy 283 tomy.

TOMASZÓW LUBELSKI (gimn. państw. im. Bart. Głowackiego — dn. 29 września 1934). Sodalicja urządziła 7 zebrania zarządu, 9 og. Frekwencja 80% Sodalicja liczy 39 czł. (16 s., 10 k., 13 a.) Sodalicja ustosunkowała się życzliwie do S. M. F., istniejącego na terenie Tomaszowa, oraz do harcerstwa i innych organizacji na terenie gimnazjum. Prowadzi też usilną propagandę kolonji sodalicyjnej na Śnieżnicy, wysyłając tam za swoje zasoby dwóch sodalisów. Poza tem organizuje letni obóz i była na Kongresie w Częstochowie. Na wakacjach 1933 urządziła pierwszy obóz sodalicyjny w Łaszczowie. W dniu 8 grud. po urocz. przyjęciu nowych członków, przy współudziale sodalicyj żeńskiej urządziła herbatkę, na którą zaprosiła delegatów Koła Rodzicielskiego, grono profesorskie, oraz dwóch delegatów z każdej klasy i organizacji. Ponadto urządziła 4 akademie (Chrystusa Króla, św. Stanisława K., Plusa XI, Matki Boskiej). Sodalicja udzieliła wydatnej pomocy Komitetowi Rodzicielskiemu, przy urządzaniu festynu w dniu 3 czerwca (atrakcje, loterję fantową). Jako nowość wprowadzono pogadanki ankietowe, zamiast referatów. (Omówiono konkurs obowiązkowości). Sekcja misyjna zebrała ogółem 1/2 kg cynfolii, 4.000 znaczków. Urządzono

6 wspólnych nabożeństw i przestrzegano ściśle miesięcznych komunij. Sodaliczka zajmowała się kaplicą gimnazjalną i prowadziła akcję charytatywną. Ponadto prowadziła przy współudziale sodaliczki żeńskiej świetlicę religijną, starając się o należyte uroczalcenie zebrań towarzyskich w czasie świetlicy.

TORUŃ I (gimn. państw. im. M. Kopernika — dn. 28 listop. 1934). Od początku roku szkolnego sodaliczka otrzymała nowy lokal, musiał więc zająć się jego urządzeniem i upiększeniem. Poza tem pracowaliśmy nad przygotowaniem uroczystości dziesięciolecia. Uroczystość ta udała się pod każdym względem. Dowodem tego były przychylnie głosy tutejszej prasy. W prac organizacyjnej wygłoszono 10 referatów na tyłuż og. zebraniach: Bądź pracowitym. Zagadnienie obywatela-katolika, Precz z pruderją (K. Moder), Wiedza i wiara (tenże). Nabożeństw odbyło się 17, Komunij św. 10, zebrań konsulty 21. Urządzono majówkę. Frekwencja 75%. Sodaliczka liczyła 106 czł. (36 s., 11 k., 59 a.) W rekolekcjach dla maturzystów wzięło udział 13 sod.

Nekrologia.

„Sodaliczka Marjańska uczn. gimn państw. im. Jana Długosza w Nowym Sączu (I) okryła się żałobą, poniosłszy dotkliwą stratę przez zgon ś. p. **Hieronima Zajęca**, wybitnego ucznia - maturzysty, b. konsultora sodaliczki. Odznaczał on się sumiennem wypełnianiem obowiązków szkolnych, chętną pomocą w nauce drugim kolegom, stronił od wszelkich godności, oraz wzorowym stosunkiem do rodziców i do przełożonych, tak w gimnazjum jak i w Bursie, której wychowankiem był przez 8 lat. Po ciężkiej szkarlatynie w VI kl. stale zapadał na zdrowiu, które przed samym egzaminem maturalnym dziwnie się polepszyło, jakgdyby sama Matka Boska chciała, by Jej rycerz przez celujące zdanie matury, dał przykład wytrwałej pracy. Wnet po tem zmarł pobożnie zaopatrzony S.S Sakramentami. W pogrzebie Jego, we wsi Skrzydlna wzięli udział uczniowie kl. VII, oraz reprezentanci kolegów-maturzystów. W kościele, w Skrzydlniej Sodaliczka nasza pożegnała się serdecznie z koханym „Harrym“ przez usta księdza moderatora, a nad grobem przemówił jeden ze sodalisów - maturzystów.

Dnia 4 marca zmarł ś. p. **Jan Murawski** ucz. kl. VII gimn. i członek S. M. **Tczew**. Nie danem mu było doczekać tej uroczystej chwili — ślubowania Sodalicyjnego. Odszedł od nas i poszedł do Niepokalanej na służbę wieczną, a nas pozostawił pogrążonych w smutku. W pogrzebie Jego na wsi wzięła udział delegacja Sodaliczki.

Ś. p. **Marjan Samół S. M.**, uczeń VI klasy państw. gimnazjum w **Krotoszynie** zmarł opatrzony Sakramentami św. po tygodniowej zaletwie chorobie. Śmierć wyrwała z naszego grona wzór sodalisa, ucznia i kolegi. Jeszcze dziesięć dni przed śmiercią jako skarbnik Sodaliczki i prezes jednej z sekcji, choć z trudem i bólem, przyszedł na zebrane zarządu. Na łożu bledził nigdy nie zapomniał o Sodaliczki i o jej pracę dopytywał się odwiedzających Kolegów. Wszelkie obowiązki sodalisa, czy ucznia spełniał nadzwyczaj sumiennie, z dziwnem zadowoleniem i skromnością. Podwójny syn Marji — Ją bowiem otrzymał jako Patronkę przy Chrście św. i Jej służbę ślubował przed czterema miesiącami, odszedł od nas 24 marca, w przeddzień swych imienin i urodzin, by Bogu i Marji wieczną już chwałę oddawać.

PODZIĘKOWANIE.

Wywłaszczając się z uczynionego ślubu składam publiczne podziękowanie Najświętszemu Sercom Jezusa i Marji, wszystkim Świętym i duszom w czyśćcu za otrzymaną wielką łaskę

Przemysł

Pierzyński

Marjański Kalendarzyk Sodalicyjny na maj.

3 go Królowej Kor. Polskiej
4-go Matki Boskiego Pasterza
12 go Matki rodzaju ludzkiego

24-go Wspomożenia wernych
27 go Matki Miłosierdzia
31 go Pośredn. łask. i Królowej Serca Jez.

Redaktor odpowiedzialny *Ks. Józef Winkowski*

Nakładem Związku S. M. uczniów szkół średnich w Polsce.

ZA POZWOLENIEM WŁADZY DUCHOWNEJ.

Czcionkami drukarni „POLONIA“ Jan Trybuła w Zakopanem, Rynek.

SKŁADNICA ZWIĄZKU

przy Administracji miesięcznika «Pod znakiem Marji»

poleca następujące wydawnictwa:

Dla XX. Moderatorów i XX. Prefektów:

Ks. Józef Winkowski: Egzorty do uczniów szkół średnich tom I. Wydanie II. Obejmuje kompletny rocznik egzort na wszystkie niedziele i święta roku szk. Str. XVI+356. Cena 6— zł.

Tom II i III zupełnie wyczerpany.

Tenże: Prakt. podręcznik duszpasterstwa w szkole. Str. 219. Cena 3— zł.

Ks. Teofil Bzowski: Szkolna Sodaliczja Marjańska. Str. 19. Cena 15 gr.

„*Nasza korespondencja*“ dla XX. Moder. Nr. 5 z r. 1928, cena 40 gr.

Dla XX. Moderatorów i Sodalistów:

Ks. Jan Rostworowski T. J.: Przewodnik Sodaliczji Marjańskich. Wyczerpujący podręcznik sodaliczjny. Str. 386. Cena brosz. 2 zł 50 gr., oprawny w płótno 4 zł.

Ks. Józef Winkowski: Księga podręczna dla XX. Moderatorów i Konsult sodaliczji. Cena 3·50 zł, silnie oprawna 4·25 zł.

Tenże: Przed tak wielkim Sakramentem adoracje dla młodzieży. Cena brosz. 80 gr. opr. w płótno angielskie 1·60 zł.

• *Rekolekcje zamknięte.* Cena 30 gr. (na wyczerpaniu).

• *Patron braterstwa młodej Polski św. Stan. K.* Cena 20 gr.

Naczelne zagadnienia sodaliczji młodzieży w chwili obecnej. Cena 10 gr.

Sodaliczja marjańska a przyszli nauczyciele. Cena 10 gr.

Ks. Doyle: Czy będę księdzem? Znakomita rzecz o istocie powołania kapłańskiego. Cena 20 gr.

Ks. Piotr. Skarga: Św. Stanisław Kostka. Cena 30 gr.

Ks. T. Bzowski: Bł. Andrzej Bobola. Cena 50 gr.

Wł. Godziszewski: Dla Polski (krucjata modlitwy za Ojczyznę) cena 45 gr.

Ustawy Sodaliczji marj. uczn. szkół średn. w Polsce, napisał Ks. Winkowski. Zawierają także wykaz odpustów sodaliczjnych, porządek nabożeństwa sodal., regulamin wyborów i ceremonjał przyjęcia. Wydanie VII—XII 23—40.000. Cena brosz. 30 gr., od 20 egzempl. po 25 gr., opraw. 70 gr.

Ustawa Związku niezbędna dla każdego członka Konsulty. Cena 30 gr.

Kalendarzyk sodaliczjny na rok 1934/5. Cena 20 gr. (na wyczerpaniu).

Medale sodaliczjne z M. B. Częstochowską i św. St. Kostką. Ceny: aluminiowe 18 gr. za sztukę; imit. srebra oksydowanego, przesłiczne, wysoce artystyczne wykonanie: 95 groszy za sztukę; prawdziwe srebrne: 5·50 zł. za sztukę. Własny nakład Związku. Medal sodaliczjny jest drogą pamiątką na całe życie.

Dyplomy z obrazkiem M. B. Częstochowskiej. Jednobarwne cena 20 gr. *Nowe dyplomy barwne* na kartonie kredowym. Cena 40 gr.

Dyplomiki dla kandydatów. Cena 5 gr.

Odnaki tylko dla rzeczywistych sodalistów sod. związkowych (srebrny monogram S. M.). Cena zniżona 1·40 zł. Na prywatne zamówienia nie wysyłamy.

Hymn Związku. Tekst i nuty na fortepian. Nowa melodia X. med. Krawczyka. Cena 15 gr. (wyczerpany). *Dawna melodia* (pobudka). Cena 15 gr.

Przysięga Sodaliczji, muz. F. Nowowiejskiego. Cena 30 gr.

„*My chcemy Boga*“ — hymn Związków Katol. Cena 15 gr.

List polecający sodalistów maturzystów do sodaliczji akademickiej. Cena 7 gr.

Karty pocztowe dla maturzystów. Sztuka 5 gr.

Tekst hymnu Związku. Cena 4 gr.

Karty pocztowe o wakac. Komunii św. Sztuka 3 gr.

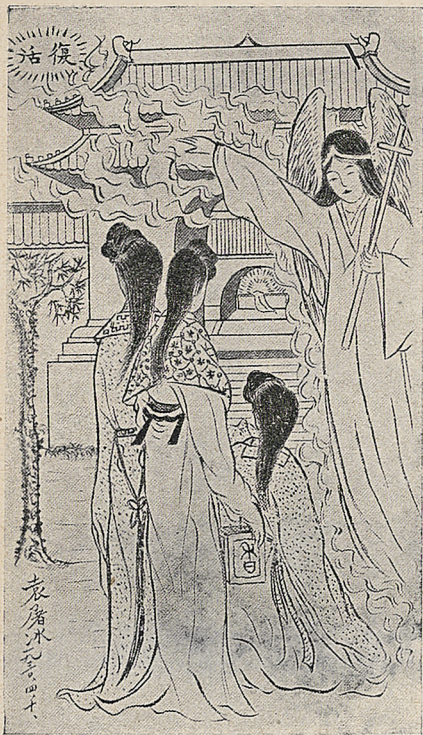
Deklaracja niepalenia tytoniu. Sztuka 3 gr.

Pamiątka Dziesięciolecia Związku (śliczny obrazek M. B. Częstochowskiej). 10 gr.

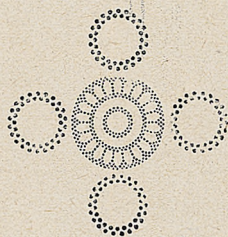
Widokówki z Kolonji w 5 zdjęciach, sztuka 10 gr. (Dochód na Kolonję). Na wyczerp.

Wysyłamy w każdej ilości na zamówienie, doliczając kosztu opakowania i przesyłki. Dochód ze sprzedaży na cele Związku.

POPIERAJCIE WSZĘDZIE MIESIĘCZNIK I JEDNAJCIE ABONENTÓW!

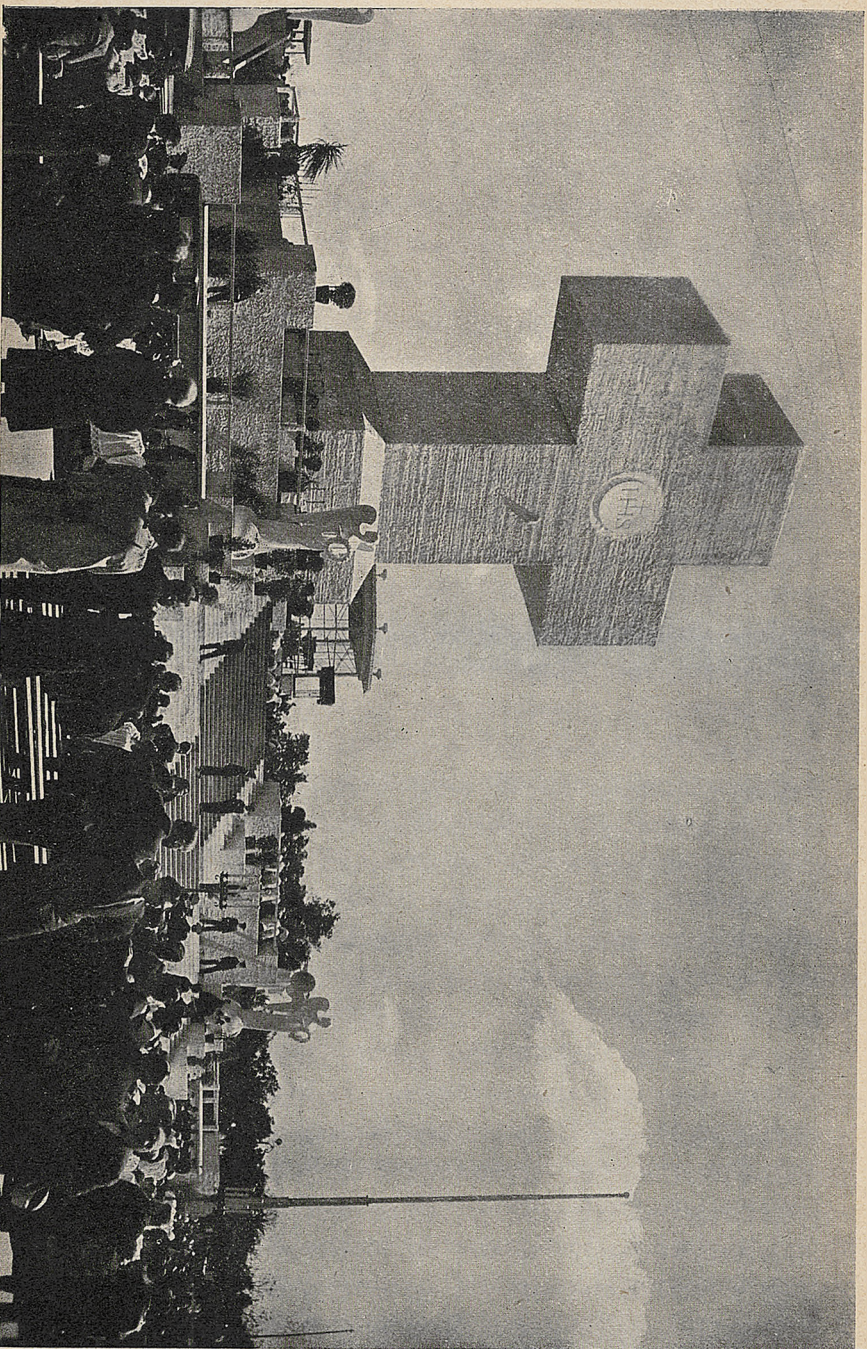

Oryginalne ujęcie tekstu wielkanocnej Ewangelji (słów Anioła do trzech niewiast) *Zmartwychwstał, nie masz Go tu...* przez japońskiego artystę-malarza, katolika p. Jakóba Yuann Thu.

Miljon uczestników nabożeństwa podczas Kongresu Eucharyst. w Buenos Aires, w październiku 1934. (p. artykuły w poprzednich numerach).

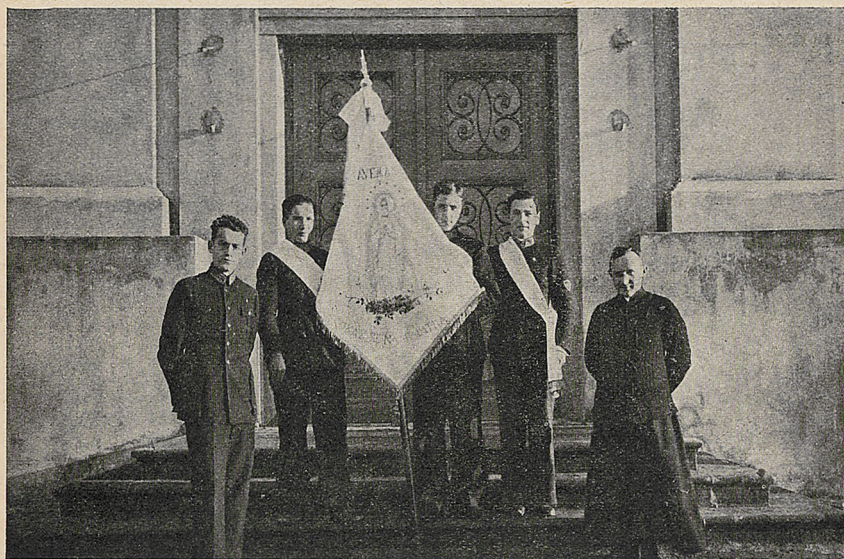
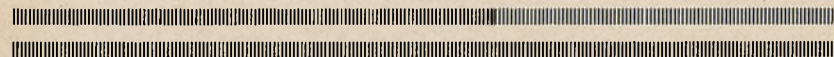

Położony swą monumentalną prostotą krzyż — punkt centralny i ognisko Kongresu w Buenos Aires. Wysoki 38 m. — u jego stóp

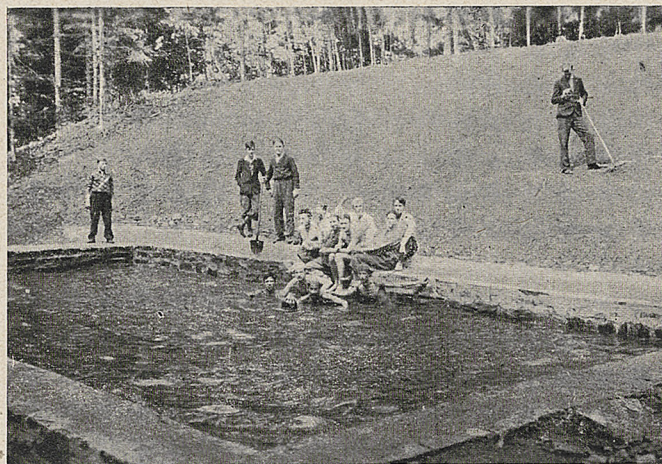
Grupa sodalisów Katowice I. z prezesem i poczetem sztandarowym na naszym Kongresie jasnogórskim (lipiec 1934).

Poczet sztandarowy S. M. Kielce IV z X. Mod. Drem Sobalkowskim przed bramą Biskupiego Gimnazjum św. Stanisława.

S. M. Jarocin z X. Mod. Bol. Burianem w dniu uroczystości dziesięciolecia
(30 wrześ. 1934).

Niedługo poplynie znów źródłana woda do nowego basenu
Kolonji naszej na Śnieżnicy. Oto zdjęcie z lata 1934 — porów-
najcie z fotografiami w nrze za maj 1934. Bardzo to interesujące
porównanie — nieprawdaż?